

REVISTA VĂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VĂNĂTORILOR DIN ROMANIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

40681.

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923
SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și DINU R. GOLESCU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și D-r GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂȚIANU, D-r I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, D-r I. E. COSTINESCU, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GÂRLEȘTEANU, Prof. D-r ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, D-r C. LEONTE, Prof. D-r DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. D-r N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, D-r L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. D-r G. SLAVU, Col. C. V. STEREA, ȘT. SENDREA, SEVER TIPEIU, Prof. D-r G. UDRISCHI

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII :

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

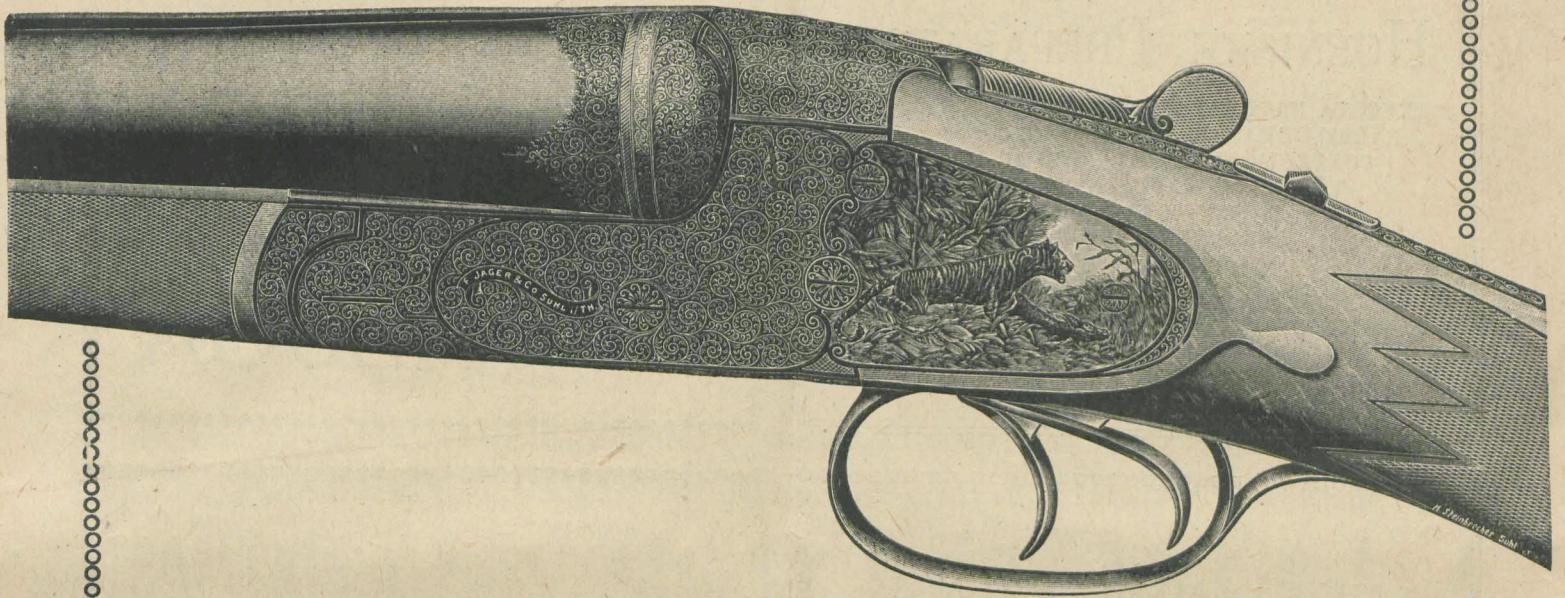
Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biurou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicatelor „excepțional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

ARMĂ DE VÂNĂTOARE

Cu 2 țevi pentru alice cal. 12,
de fabricație «MEFFERTH»,
fără cocoșe, oțel KRUPP-
FLUSSTAHL, foarte bine
conservată, țevi de 70 cm.

TIR FOARTE BUN ȘI SE GĂSEȘTE DE VÂNZARE
LA «UNIUNE» CU PREȚUL DE LEI 8.000,—

HOENICKE PREPARATOR

EXECUTĂ NATURALIZĂRI (IM-
PĂERI) DE PASĂRI ȘI MAMIFERE
CONFECTIONEAZĂ BLÂNURI DE
VÂNAT CU CAPUL NATURALI-
ZAT. MONTEAZĂ COARNE DE
CERBI ȘI CÂPRIOR. VOPSEȘTE
ORICE FEL DE BLÂNURI. FURNI-
ZEAZĂ COLECȚIUNI ZOOLOGICE
PENTRU MUZEELE ȘCOLARE

BUCUREȘTI, STR. MONETĂRIEI, 6

CEL MAI BUN

ULEIU DE ARME

„ANTINITROL“

încercat și găsit bun, pe dome-
niile regale, în urma ordinului
Oficiului Vânătorilor Regale

SINGURUL PRODUCĂTOR
IN ROMÂNIA MARE

Inginer

Albert Schaefer
S i b i u

De vânzare la „Uniune“

B E Ț I

BERE

AZUGA

De vânzare

- 1) 500 tuburi goale cal. 8, pen-
tru armă de vânătoare cu alice.
 - 2) 300 tuburi goale cal. 12, lungi
de 70 mm. împreună cu 500 capse
- A se adresă la «UNIUNE»

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFITERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

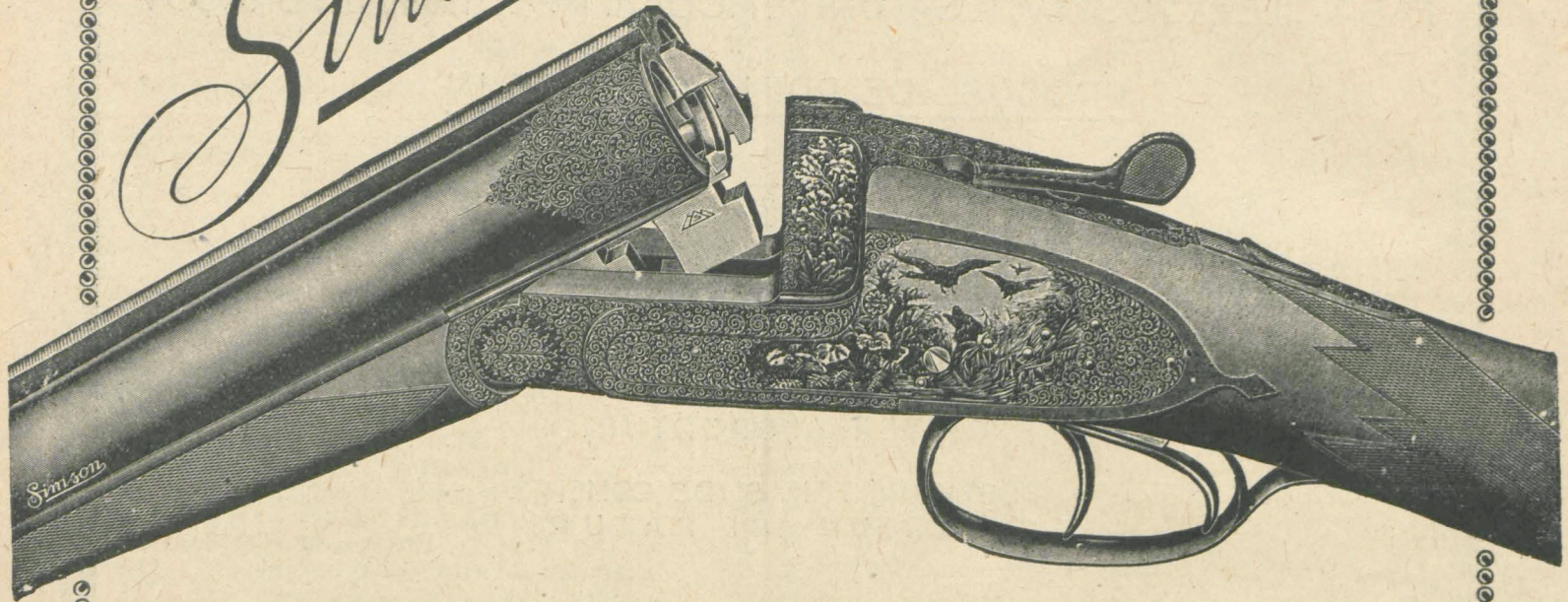
B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ALASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

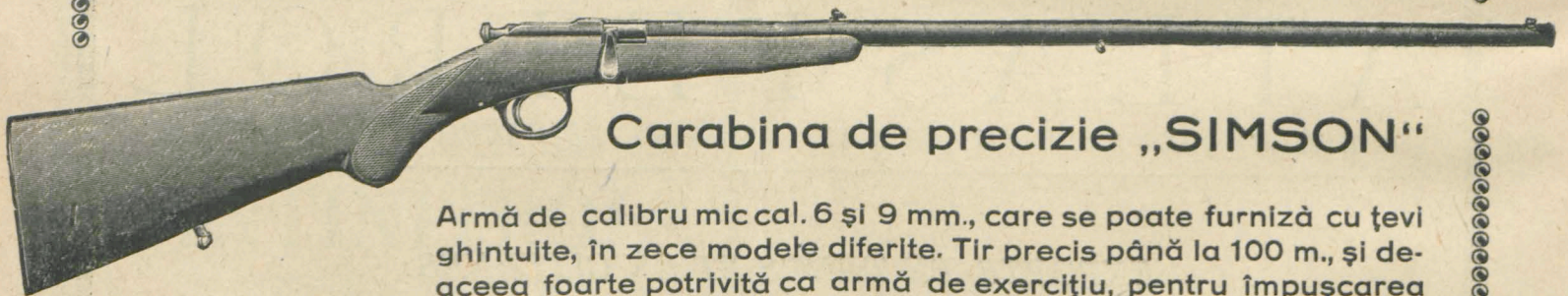
Simson

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUA ȚEVI, SISTEM BOCK,

Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbei „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibru mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări aquatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALA A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

DESPRE REORGANIZAREA SOCIETĂȚILOR DE VÂNĂTOARE

de D. Crișan
Inspector de vânătoare, Arad

Vânatul nostru, despre care se știe foarte bine că este una dintre bogățiile munților și șesurilor noastre și care atrage pentru câteva zile în timpul sezonului chiar și pe cei mai vestiți amatori din străinătate, se găsește momentan într'o situație destul de ameliorată față de timpul trecut, ceea ce însă nu înseamnă că pe lângă o muncă și mai intensivă a inspectorilor de vânătoare, a paznicilor publici și privați, și înfine a fieștecărui vânător, sau orișicărui chemat în chestie, nu am putea ajunge la un rezultat și mai satisfăcător.

Pentru ca să nu luptăm degeaba, trebuie să căutăm modalitatea corespunzătoare, prin care am ajunge cât mai ușor la desfășurarea productivă și cu efect a activității noastre; și ceea ce am aflat, după părerea mea, prin reorganizarea societăților noastre de vânătoare, ce le avem și ce se vor înființa.

Metoda cu înființarea societăților de vânătoare dela orașe și sate, este foarte bună, însă pentru că să corespundă regulamentelor din legea pentru protecția vânatului, a-și crede necesar, ca să se introducă și unele restricțiuni privitor la munca ce sunt datoare a o depune pentru protejarea vânatului, acceptarea membrilor, practicarea vânătoarei, manipularea averii și a casei societății, etc., etc., pentru că nu-i de ajuns ca cineva să-și ridice dreptul de funcționare dela minister, constituin-

du-și după aceasta societatea din elemente, cari cred, că n'au altă datorință în vieța lor față de revierul propriu, decât să se umfle în pene care mai de care, cu numărul de vânat capturat în decurgerea sezonului de vânătoare.

Pentru a putea ajuta deci cu folos operii gigantice pe care o desfășură cu atâta pricepere pe întreaga țară d-l Director al Vânătoarei, ași crede că ar fi bine ca să se introducă, sau să se impună chiar de către Inspectorii de Vânătoare regula, ca fiecare vânător să fie obligat a intra într'o societate, înainte de a-și înainta cererea pentru permisele de port armă și de vânătoare. Este lucru evident, că un grup de oameni supuși obligațiilor luate asupra-le prin statute aprobate, este hotărât mai ușor de controlat, decât fiecare amator în parte. După îngruparea aceasta, ar urmă să se aplice sistemul de care vorbesc, conform căruia ar trebui să se organizeze din oficiu societățile de vânătoare, atât în ce privește conducerea lor internă, cât și îndatoririle lor față de teritoriul ce-l posedă.

După părerea mea, și aci trebuie să notez că toate acestea le-am introdus deja în județul meu, cu începere dela 1 Ianuarie crt. Ar fi bine să se accepte și să se generalizeze prin autoritățile noastre competente, următoarele:

1. Să se introducă la fiecare Inspectorat de Vânătoare județean «registru general» al societăților de vânătoare, în care vor fi deschise pagini fiecărei societăți, conținând membrii, teritoriile ei, precum și toată activitatea depusă.

2. Să se fixeze numărul membrilor pentru fiecare societate după extinderea teritoriilor. La noi în județ sunt câte 2 membri la deal și 3 membri la șes, pentru fiecare 1000 jug. de teritoriu. Ca să nu se întâmple cazuri cum am observat în timpul din urmă, cum de ex. unele dintre societăți cu 80—90 membri admiși de minister, au vânat pe un teritoriu de 1—2000 jug.; ba erau altele cu teritorii și mai mici, prin faptul că au pierdut dintre hotare în urma licitațiilor — trecând acestea la altă societate.

3. Să nu fie permis a face înscrieri și excluderi din societate, fără a fi avizat și Inspectoratul de Vânătoare, pentru ca acesta să treacă schimbările în registru. În cazuri anumite să fie îndreptățit a-și da chiar părerea, care trebuie acceptată fără drept de apel.

4. Fiecare societate să fie obligată de a da socoteală cel puțin odată pe an de toate conturile ei din registrul de cassă, de încasări, de speze, etc., precum și de activitatea ei privitor la protecția și ocrotirea vânatului. Registrele, după ce se vor găsi în ordine, să se aprobe socoteala de inspectorul de vânătoare, fiindcă au loc foarte adeseori cazuri, că unul sau chiar doi dintre membri conducerei, primesc membri noi și încasează parale fără știrea comitetului. (?? Red.)

5. Să se interzică vânătorile la cerc fără permis dela Inspectorul de vânătoare, care va fi chemat ocazional pentru a decide și asupra părții de $\frac{1}{4}$, rezervată pentru refugiu, pentru anul în curs.

6. Să fie obligată fiecare societate de a face otrăvirile necesare în timpul prescris de lege, prin persoanele desemnate de comitet și autorizate de către Inspectorat¹⁾.

În caz contrar, să se facă otrăvirile din oficiu prin tr'un paznic public din acel județ care se ocupă special cu otrăvirile, și pe spezele proprietarilor respectivi de terenuri, încasându-se afară de speze și otravă și o diurnă să zicem de lei 100.

Să fie obligată fiecare societate, sau proprietar de teren de vânătoare, ca să predea Inspectoratului de vânătoare, anual un număr anumit de răpitoare împușcate sau otrăvite. La noi în județ câte 150 bucăți pentru 1000 ha²⁾.

8. Să se interzică eliberarea autorizațiilor de licitație în acele județe, unde sunt multe societăți de vânătoare, particularilor, și să se elibereze numai membrilor societăților (pentru fiecare societate câte 2) cari vor fi desemnați de comitet, pentru a participa la licitații. Aceștia vor arenda teritoriul pentru societate, iar nicidecum pentru dânsii personal. (? Red)

9. Dacă după toate acestea totuși, s'ar afla sau s'ar observa că una dintre societăți — sau chiar mai multe — nu ar fi în stare să se administreze singură, să fie deobligate a se contopi, — în urma deciziei Inspectoratului de Vânătoare, aprobată de Direcțiunea Vânătoarei, — într'una

din societățile vecine, mai de seamă și mai bine condusă, pentru a putea evita multele procese, denunțuri, etc., cari ne sosesc din toate părțile.

Este adevărat, că toate inovațiile de mai sus, ar reclama dela Inspectorii de Vânătoare o muncă grozavă și permanentă, însă având în vedere rezultatul ce l'am putea realiza pe acest teren, eu cred că ar satisface pe orșicare dintre noi, cari ne ocupăm cu atâta dragoste de chestiunile acestea, și cu atât mai vârtos, cu cât dacă ne-am gândi la dezastrul din timpul răboșului și al revoluției, cari ne-au distrus toate spețele de vânătoare, ce mândriam odinioară unele ținuturi ale țării noastre.

Cât despre braconajele dese, ce se descoperă (și câte mai ales *nu* se descoperă), aș propune pentru a le putea suprima și pe acestea într'un mod radical: a) Să se monopolizeze vânzarea cartușelor și a armelor de vânătoare, rezervându-i-se acest drept exclusiv «Uniunii» și prin aceasta Inspectorilor de Vânătoare, cari vor desface munițiunile numai printre societățile din județ, întocmindu-și un tablou despre vânzare. Din acest tablou un exemplar ar trebui să se înainteze Direcțiunii Vânătoarei, și altul «Uniunii». b) Să se interzică portul armelor de vânătoare paznicilor de câmp și de vii, dându-li-se revolve, după cum prevedeau legile din vremea de pace ale fostei Ungarii, relativ la reglementarea serviciului paznicilor. c) Să se interzică vânzarea, cumpărarea și exportarea vânatului fără viza Inspectorilor de vânătoare, care va ține pentru serviciile statistice un tablou pentru întregul an, putând controla mai ușor protejarea și ocrotirea vânatului.

Ocazional vreau să amintesc, că nu numai societățile, ci orșicare proprietar de teren de vânătoare particular, trebuie să se instruiască în activitatea lui vânătoarească în conformitate cu restricțiunile susmenționate, căci au loc foarte adeseori cazuri, când un arendaș de vânătoare cu teren particular, făcând comerț cu vânatul, protejează braconajul, răscumpărând dela braconieri iepurele adus și oferit de acesta³⁾.

Și acum, admițând cazul că s'ar fi realizat toate modificările proiectate, nu ași crede că am fi obligați de a aștepta un timp prea îndelungat până ce vânatul nostru să ajungă la starea lui normală, corespunzătoare legilor agrare de azi — căci la o nivelare cu rezultate antebelice nici nu ne putem gândi ușor, având în vedere reforma agrară, care a sfâșiat în mii și mii de bucăți moșiile mari, cele ce prin cultivarea lor rotativă, erau adevărate paradize vânătoarești, făcând abstracție de sacrificiile mari materiale aduse de proprietarii respectivi, pentru îngrijirea vânatului.

Infine, trebuie să remarc și faptul, că propunerile făcute în N-rul din Junie 1926 al revistei noastre de d-l ing. silvic Const. V. Popescu din Sânmartin-Ciuc, le accept întrute toate, fiind de fapt o rezoluție foarte potrivită pentru infiltrarea în sângele fiecărui vânător, a datorințelor ce el trebuie să simtă față de legile și de obiceiurile vânătoarești.

¹⁾ Și mai ales, care o execută cu priceperea și precauțiunea necesară — dacă cazul nevoii otrăvirei, este bine stabilit. N. R.

²⁾ Dar dacă nu sunt? N. R.

³⁾ Atunci el nu numai că este însuși braconier, dar și gazdă de hoți. Însă asemenea nu rezultată din calitatea, de fi arendaș particular. N. R.

O VÂNĂTOARE DE CERBI IN TRANSILVANIA *)

de Maxime Ducrocq

Președintele Comitetului Vânătorilor în străinătate
a S. H. C. P.

«Este foarte frumos cerbul d-tale», îmi spuneă odată în Ungaria, un amator de Trofee de vânatoare, căruia îi arătam capul ultimei mele victime... «carnele sunt puternice, lungi, regulate, mărgelate... Nu se poate mai bine... Felicitările mele». Apoi cu un zâmbet indulgent, ungurul adause ca jumătate pentru el... «de sigur nu este un *Marmoroș*».

Sunt cuvinte pe cari este imprudent să le pronunți față de un vânător, mai cu seamă dacă este dintre aceia, cărora le plac recordurile. Deabia auzisem aceste cuvinte, că mi-am și jurat să mă duc și eu să împușc un cerb în *Marmoroș*. Unde o fi acolo? Habar n'aveam. Dar hotărîrea mea eră mai mult decât definitivă. Ca să te convingi, că ai să reușești într'o întreprindere, a zis un moralist, nu trebuie decât să nu cunoști greutățile ce ai de întâmpinat.

Veni războiul cel mare și provincia ungurească *Marmoroș*, care formează partea de Nord-Est a Transilvaniei, trecu împreună cu această țară sub dominațiunea românească și luă numele mai armonios de Maramureș. Că, în urmă, diferite circumstanțe datorite amabilității intervențiunii a marchizului de Belloy, excelentul delegat al S. H. C. F. la București, m'au făcut să cunosc pe d-l George Nedici, consilier la Curtea de Casație a României, că acesta să se întâmple să aibă cel mai frumos teren de vânatoare din Maramureș și ca să mă invite să viu să-i împușc cerbii, aceasta n'are

să mire decât pe câțiva invidioși; numai ei nu știu, cât de mult norocul este obișnuit să suridă celor ce știu să-și säreze dorințele, cu puțină răbdare.

Și iată cum, în luna Septemvrie trecută, în timpul boncănitului, mă îndreptai către această țară a făgăduinței cu Nedici și cu alți doi invitați ai săi: d-l Nicolae Săulescu, eminentul director general al vânatoarei din România și d-l V. S... fost membru al Parlamentului român, vechiu parisian de suflet și tot atât de cunoscător al lucrurilor din Franța, ca oricare dintre cei mai documentați compatrioți ai noștri.

Cum mi-ar fi putut părea lungi, în asemenea companie, cele 34 de ore pe care un tren zis «accelerat» le întrebuintează ca să parcurgă distanța între București și Vișeu de Sus și cele 3 ore de automobil de acolo până la proprietatea amicului nostru? Cine n'a văzut patru vânători plecând la vânat mare, nu-și poate închipui numărul de povești ce sunt în stare să-și transmită rând pe rând, discutând cu înfierbântare și ascultând cu îngăduință. Nu puteam să ne lipsim de tradiție.

Și atâtea povești, unele modeste, altele eroice, toate emoționante, abia puteam să ne lase timp pentru ca să admirăm peisajul, din ce în ce mai pito-

resc și mai sălbatec, cu cât înaintam în Alpii Transilvaniei. Văi strâmte, cu pereți drepți, torente zgomotoase, cari pe aici spumegând își sapă trecerea printre stânci,

Trofeul unui cerb de șaisprezece ramuri, ucis la 24 Septembrie 1926 de d-l Maxime Ducrocq în Carpații Maramureșului, pe muntele Piciorul Lung.

Greutatea coarnelor: 10 kgr. Lungimea: 108 cm. Lărgimea între ramuri: 109 cm. Grosimea: la roză 26 cm., întră ramură și coroană 19 cm., sub coroană 37 cm. Lungimea ramurilor deasupra ochilor: 40 cm.

Acest trofeu va figura la Expoziția de vânatoare ce se va deschide, la Paris, în Februarie 1927.

D-l Ducrocq, nu vine pentru întâia oară la noi, în țară. Înainte de războiu am avut plăcerea să-l călăuzim în munții Vrancei și pe câmpiile Teleormanului, unde a cunoscut frumusețile României, iar cu un an înainte de expediția ce descrie cu atâta măiestrie, a fost în țară însoțit de d-nii Conte Maurice Thellier de Poncheville, Jules Perrigot și Conte Jean de Prêt.

Cu acea ocazie au vânat la capre negre în teritoriul din munții Făgărașului al d-lui Emil Schmutzler, cu care împreună îi vedem fotografiați la pag. a 5-a.

*) În numărul de Decemvrie 1926 al revistei «Le Saint-Hubert-Club Illustré», organul oficial al Saint-Hubert-Club-ului Francez, prietenul nostru d-l Maxime Ducrocq, Vicepreședinte și Președinte al Comitetului de Vânători în Străinătate al acestei vaste și naționale Societăți Franceze, publică acest articol, pe care socotim că este interesant să-l comunicăm vânătorilor noștri și membrilor «Uniunii». În acelaș timp cată să mulțumim d-lui Ducrocq pentru cuvintele măgulitoare ce aduce Țării noastre și pentru simțimintele de călduroasă prietenie pentru noi ce se desprind din tot articolul său.

iar pe dincolo se largesc, mai liniștite în mici lacuri pline de păstrăvi; păduri de brazi, a căror masivuri întunecate fac răsăritului și apusului un decor armonios; nimic nu lipsește aici din frumusețile naturale pe care muntele le oferă credincioșilor săi.

Terenul de vânătoare, întins de 35.000 ha, este format dintr'o serie de munți încrețiți, a căror vârfuri întrec 2000 metri. Pantele lor sunt acoperite cu păduri, neexploatare, sau din cari s'au scos trunchiurile celor mai frumoși arbori numai, lăsându-se pe loc crăcile și restul lemnului. Pământul este astfel acoperit de o țesătură de lemne uscate și de rugi, cari fac ca mersul să fie foarte îngreuiat; cresc acolo desișuri de diverse specii, cari în Septembrie nu și-au pierdut toate frunzele. Și totul formează împreună un hățș aproape impenetrabil, ascunzătoare minunată pentru vânat, în care trebuie să te apropii de el... fără zgomot.

În fundul văii principale, se ridică într'o pozițiune pitorească castelul confortabil al lui Nedici. Eră necesar să poposim pentru a pune în ordine echipamentul nostru de munte și a încercă pentru a din urmă oară, armele noastre în țintă. În adevăr, nu este vorba aici decât de tragere cu glonț, tragerea cu alice ar fi considerată ca un atac nesportiv; deaceea nu ne putem servi decât de carabine foarte precise, înzestrate cu telescoape, a căror verificare trebuie făcută cât de des.

Aceste pregătiri fiind terminate, fiecare din noi, însoțit de un pădurar, am mers pe câte unul din munții dimprejur, într'o colibă rustică mobilată cu o sobă, cât vâ scaune primitive de lemn și două paturi de scânduri, garnisite cu câte puțin fân.

Ah! Ce vieată frumoasă duci acolo: Oboseala sănătoasă a trupului, care este odihna cea mai bună a spiritului, sculatul în zori de zi, plecarea în întunec și în frig, umbletul cu pași prudenți pe poteci pe cari abiă le ghicești și deodată cel dintâiu muget al cerbului, care te țintuește pe loc, cu urechea ațintită, cu inima care-și iuțește măsura. În urmă apropierea tăcută sub vânt, teama de craca uscată ce se va rupe sub picior, de schimbarea vântului care-i va denunța prezența ta, de capriciul animalului care-l va decide deodată să-și schimbe de localitate sau să se repeadă înaintea unui rival. De câte ori, poticnind la fiecare pas pe un coboriș prea drept, prins în desișuri de crăci uscate și de rugi, n'am invidiat alpinistul și târnăcopul său, exploratorul cu cuțitul său de tăiat crăcile. Ei, cel puțin, fără să se teamă de zgomotul ce-l fac, pot opune naturii vrăjmașe efortul liber al muschilor lor. Aici trebuie să te lupți muțește, cu toți nervii încordați, cu carabina gata de a trage. Și cu cât excitația vânătorului tinde să crească pe măsură ce se apropie de animal, cu atât mai mult trebuie să se stăpânească, să-și ție răsuflarea, să-și încetineze mișcările, până să le facă imperceptibile ochiului ager al vânatului.

Atâta trudă fi-va cel puțin totdeauna răsplătită. Vai! Nu. De multe ori, când ai descoperit înșfârșit vânatul, vezi că este un cerb prea tânăr pentru ca să tragi în el; mai ades încă, înainte de a-l vedeă măcar, afli prin zgomotul unei fugi precipitate că te-a văzut ori că te-a mirosit. Și ai pierdut toată ziua, afară dacă numai în spre

seară ai norocul să auzi și să te poți apropiă de un alt cerb. Un astfel de noroc mi-a venit mie chiar din ziua întâia de vânătoare. După ce, timp de trei ore, am căutat să mă apropii de un cerb pe care nu-l puteam vedeă și care a sărit cu mare zgomot la 15 metri de mine, mă înapoiam desamăgit către colibă, când un răget puternic răsună deodată pe sub cărarea noastră.

Din fericire eram într'un bun codru cu arbori mari, unde desișurile erau mai rari și unde vederea se putea întinde până la oarecare distanță. Cobor panta cât mai repede și deodată la 100 de metri abiă, zăresc un cerb mare, frecându-și coarnele de un copac. După o clipită, își întoarce capul spre mine. Sunt complet descoperit, are să mă vadă și are să dispară. Nici o secundă de pierdut ca să-mi caut un adăpost, sau ca să-mi razăm carabina; instinctiv aceasta se așează la umăr și focul pleacă, aproape fără să ochesc. Animalul face o săritură imensă, se poticnește după câteva aruncături și nu întârzie să cadă fără vieată, glonțul îi străpunsese inima. Este un superb șasesprezece-coarne, ale cărui trofeu este reprezentat pe fotografia alăturată. Prin greutatea lui, prin finețea lui, prin regularitatea perfectă a ramurilor, este un trofeu de primul ordin, poate cel mai frumos din sezon.

«Fericit muritor, are să-mi zică mai târziu Nedici; ai tras în prima zi în una din cele mai frumoase capete ale Carpaților, poate să vânezi încă zece ani de acî înainte, fără să mai întâlnești altul la fel».

Toată a doua dimineață a trecut în urmărirea degeaba a unui patrusprezece-coarne, zărit un moment de pădurar și care coborînd încet pe dinaintea mea printr'un desiș de măracini, m'a târit după el din vârful muntelui până în fundul văii unde a dispărut.

Hotărîi atunci să schimb locul și poposii în altă colibă în mijlocul unei păduri și mai dese, dacă este posibil, decât cea dintâiu. A doua zi de dimineață, marșurile și contramarșurile, m'au adus pe marginea unei prăpăstii; dominam de acolo, un mic boschet de stejari, așezat în mijlocul unei dărâmături pietroase și în care văzui numai decât intrând un cerb. Trebuie neapărat, îmi ziceam eu, să iasă de acolo. Și așezat pe stâncă, cu carabina gata, așteptam eșirea lui cu răbdarea pisicii care pândește șoarecele. Cum după câteva ceasuri nimic nu se mișcase, mă hotărîi să pui pe pădurar să arunce câteva pietroaie, cari căzând dela acea înălțime cu mare zgomot, trebuia să pue vânatul meu pe fugă. Dar nici o mișcare și tocmai atunci observai o strimță trecătoare în pădure, prin care animalul meu se strecurase fără să-l vedem.

În acel moment, un cerb mugl pe muntele din față. Eră la amiază, ora dejunului, nu mâncasem nimic din ajun și știam că gazda noastră îmi trimisese la colibă o mâncare deosebit de îngrijită. Haide, zisei pădurarului. — La masă? — Nu, la cerb! Atâta așteptă și el. Împărțirăm proviziile mele din geantă — un pesmete și un pachet de ciocolată — și încărcăți cu această restaurare modestă, începurăm un coboriș obositor, urmat de o urcare nu mai puțin grea, peste adevărate baricade de arbori căzuți unii peste alții. Aceasta a durat patru ore încheiate și soarele coborîse și el spre orizont, când ajunserăm aproape de locul unde mugise cerbul.

Din timp în timp, un răget scurt și profund întretinuse curajul nostru, asigurându-ne că nu ne rătăcisem. Intr'adevăr, printre desigurile unor brazi foarte mari, zărirăm pata gălbue, ce ochii noștri căutau cu nesăț.

Eră, ca la o sută cincizeci de metri, partea dinapoi a animalului, care ni se prezentă de profil, restul corpului ascuns în desiș. Puțin în urmă, se descoperi capul și, bine ascunși după un trunchiu mare de pom, puturăm vedea cu ochianul, că eră de toată frumusețea. Din nefericire trebuia să mai așteptăm; umărul, singura parte a corpului unde în această poziție puteai să pui în mod corect un glonț, rămânea ascunsă, iar să ne dăm la o parte pe un asemenea teren, ar fi fost imprudent.

Puțin mai târziu, cerbul dispăre dinaintea ochilor noștri. Câțiva pași l-au pus după un grup de arbori de unde depășește abia vârful unui corn. Dacă-i vine acuma fan-tezia s'o șteargă, poate să se strecoare în liniște și ziua noastră este pierdută. Ce școală de răbdare și filozofie este vânătoreea de vânat mare! Așteptarea noastră se prelungește, pădurarul nu mai poate de necaz. Liniște, va trebui să trag de departe, și nu este timpul să mă enervez.

Și deodată, printr'o nouă mișcare a animalului, iată că apare în pădurea adumbrată clasicul tablou al cerbului atent, cu fața la vânător, cu capul ridicat, coarnele văzute în toată deschiderea lor, într'o atitudine de majestate incomparabilă, popularizată de desenurile viziunii Sfântului Hubertus. Doi arbori încadrează și acoperă în parte pieptul lui, țintă foarte strimță la acea distanță. Orice-o fi să fie, trebuie să-mi încerc norocul, căci se întunecă. La focul carabinei animalul se dărîmă ca o masă, se rostogolește de vreo două ori spre vale și rămâne nemișcat, mort.

Pe drumul întoarcerii, observăm numeroase urme de urși. Sunt pe domeniu multe animale de acest soi, și anul trecut Nedici, în cercând să se apropie de un cerb, s'a găsit deodată față în față cu un urs, care vârându-și laba sau botul într'un roi de viespi, fugea disperat în fața atacului roiului. Zărindu-l pe amicul nostru, Moș Martin, devenit furios de înțepăturile viespiilor, ținutu-l-a responsabil de întâmplare? Fapt este că se repezi la el; și, fără un glonț, care-l trânti mort la câțiva pași, aventura ar fi putut să se termine în mod tragic pentru vânător.

Întors la castel, găsi acolo pe Nedici și pe ai săi, și grație amabilelor atențiuni ale lor, ostenea'a acestor câteva zile grele, fu repede înlăturată ca să nu

lase loc decât amintirii emoțiilor, ce vor rămâne printre cele mai frumoase din vieța mea de vânător.

N'am lipsit să felicit pe gazda mea, de opera ce a realizat acolo, cu tenacitatea și cu experiența sa. Pasionat din tinerețe pentru sportul nostru favorit, Nedici se interesează de el, sub toate formele. Jurist eminent, a fost însărcinat să pregătească ultima lege românească, asupra vânătoreii; felul cum a știut să lege grija necesităților cinegetice cu respectul dreptului de proprietate, face admirația specialiștilor și ar merita, numai acest lucru, un lung studiu.

Dar în organizarea terenului de vânătoreea, mai cu seamă, gazda noastră și-a arătat tăria. Indată după războiu, domeniul în care ne-a primit eră într'o stare de plâns, după o ocupație prelungită a inamicului. Aproape nu mai eră nici un vânat, mii de barace militare; rarele poteci năpădite de pădure și impracticabile. Altul s'ar fi desas-perat. Nedici a pus totul în ordine cu concursul păzitorului șef, Max Falger, a făcut sau a refăcut, o sută patruzeci de kilometri de drumuri, a organizat hrana vânatului pentru timpul de iarnă, a construit posturi de pază pe copaci, a construit, sau reparat numeroase colibe în pădure și împrejurul castelului său, clădiri cari formează un cătun pitoresc, din locuințele păzitorilor săi de vânat, o școală de păzitori, unde treizeci și cinci de elevi vin să se formeze anual, în contactul unui personal de elită, un atelier de fierărie și de lemnărie, șoproane, grajduri, magazinul de căpcane și alte diferite dependențe.

Să ai o lege bună de vânătoreea este bine. Să poți să o aplici, este și mai bine. Opera lui Nedici se completează prin acțiunea directorului general Săulescu. Pasionat și el, de sportul nostru scump, întrebunțează toate puterile pentru a-l desvoltă în țara sa. A știut să creeze mai cu seamă, pentru repopularea teritoriului cu vânat și pentru represiunea braconajului, o rețea strânsă de inspectori voluntari — asemănători cu locotenenții noștri de lupării — *lieutenants de lowveterie* — dar înzestrați cu puteri mai întin-

se, aleși printre vânătorii de seamă, neconținut ținuți de aproape, prin exemplul și râvna unui șef activ și inteligent.

Cu astfel de oameni, putem fi siguri că România va fi în stare să ia asupra-și cu succes, în domeniul cinegetic, greaua însărcinare ce i-a căzut, și pe care fiii ei au primit-o cu un curaj atât de patriotic, de a organiza în cadrul al unității sale naționale, vastele teritorii ce tratatul de pace alipit *Ve-chiului Regat*.

Domnii: Maxime Ducrocq, Conte Maurice Thellier de Poncheville, Jules Perrigot, Emil Schmutzler și Conte Jean de Prêt, după vânătoreea de capre negre din munții Făgărașului.

S P U R C A C I U L

(OTIS TETRAX)

de Carol A. Eberbe — Braşov

Ținuturile preferate de acest vânat splendid ca formă, penaj și carne, se întind peste întinderile de pământ în formă de stepă ale Ungariei de Sud,

Franței de Sud, Turciei, României, Greciei și Africei de Nord-Vest. Adesea îl găsim și în Sardinia, și se spune că în număr enorm s'ar afla prin stepele Siberiei de Sud.

Către mijlocul lui Aprilie și începutul lui Maiu, sosesc spurcaci în România. Ei vin atunci deodată, ca și când ar fi vorbiți. Sosiți într'o singură noapte, apar a doua dimineață în cârduri de 10—12 bucăți prin locurile, unde vor să-și facă cuiburile.

Imperecherea are loc în Maiu, iar în August puii sunt mari.

Lungimea pasării este de 50 cm., distanța dela o aripă la cealaltă 26 cm., iar lungimea coadei 13 cm.

Bărbatul are în timpul împerecherii gâtul negru și este caracterizat printr'o bandă buclată ce trece dela urechi spre gât, și printr'o bandă transversală identică desenată, ce trece deasupra capului. Partea de sus a capului este galben-deschisă și pătată cu maro, iar mai în jos, este cenușiu-deschisă; spatele, negru pe un fond roșu-deschis și galben, este pătat și ondulat în curmeziș, iar marginea aripelor și penele deasupra și dedesubtul coastei, precum și penele dedesubt ale corpului, sunt albe. Aripile sunt albe și au vârful de culoare maro-închisă, iar ultimile pene sunt înapoi albe, cu o bandă mare albă în fața vârfulor. Penele coadei sunt albe și împodobite înapoi cu benzi. Ciocul este cenușiu-cornos, iar ochiul mare are o culoare deschisă, sau galben-brună.

Femeia este mai mică decât bărbatul, având capul pe ambele părți gălbui, iar gușa alb-roșiatică, sau roz-deschis. Pieptul și gâtul sunt vărgate în față cu galben-deschis negru, iar penele spatelui sunt mai tare pătate decât la bărbat. Penele de deasupra ale aripilor sunt pătate alb cu negru, iar penele de pe burtă sunt albe.

Spurcaciul evită întotdeauna apropierea pădurilor. Șerurile întinse și, dacă se poate, puțin deluroase, dar fără mărăcini, sunt locurile de ședere pe care le preferă. Adesea el este observat și în societatea dropiei. Hrana sa constă din iarbă, trifoi, grăunțe, însă de preferință se nutrește cu insecte vătămătoare și melci, astfel că este absolut folositor. Locurile sale de clocit și le alege de cele mai multe ori prin câmpii întinse. Iubește regiunile tăiate de vâlcelușe plane și cu movile pietroase. Aceste locuri sunt alese în comun de pereche — după cum se pare — căci cocoșul nu se depărtează de obicei prea departe de cuib. La așezarea cuibului și la clocit,

cocoșul nu ia parte. O atare preocupare nu corespunde câtuș de puțin gustului său. De multe ori el nici nu știe locul unde se află cuibul. Cu toate acestea cocoșul se ține veșnic în apropierea găinei, unde își face una sau două arii, călcându-le cu picioarele. Aceste din urmă și le face de preferință pe locuri goale, în adâncituri mici ale pământului. La vânătoarea de cocoși în timpul împerecherii, trebuie să-i căutăm numai în locurile descrise mai sus. «Rucind», cocoșul face niște sărituri, mereu în acelaș loc, apoi dă o singură dată din aripi, lovește pământul cu ghiarele și în acelaș timp scoate un strigăt cât se poate de caracteristic, un «trr» clar și întrerupt scurt, și care se aude la câteva sute de pași. Săriturile și strigătul el le repetă la intervale de 10—15 secunde, atunci când se crede singur și nu observă apropierea omului. S'a mai stabilit, că această pasăre sare împrejurul ariei, cu penele gâtului înfoiate și cu aripile atârănânde, sau stă pur și simplu pe loc fără să sară, scoțând în acelaș timp strigătul caracteristic. În urma deselor lovituri cu picioarele pe unul și acelaș loc, se formează o adâncitură în pământ în formă de strachină, adică aria.

La câte unii cocoși bătrâni în urma salturilor dese, se formează niște întărituri în talpa piciorului, acolo unde se împreună degetele cu piciorul. Cocoșii cântă de obicei singuri, și cu mare sârguință, mai ales în timpul răsăritului și apusului soarelui. Câteodată cântă și în timpul zilei, în special pe timp cețos, precum și în nopți senine cu lună. Timpul principal al împerecherii cade în luna Maiu și se termină tocmai în momentul când ies puii din ghioace. În zilele de vară, spurcaciul nu-și trădează prezența între ceasurile 7—8 dimineața și până la 6—7 seara, ci se ascunde cu prudență prin ierburile înalte.

Cu construirea cuibului simplu, se ocupă găina, iar cocoșul nu ia parte. Locul unde se află cuibul este ținut secret de găină cu mare grijă, pentru a nu fi descoperit de cocoș. Se spune, că dacă cocoșul găsește cuibul, se urcă pe el și începe să salte, spărgând în acelaș timp ouăle.

După cum este și timpul, primăvara, găina începe cu ouatul pe la a doua jumătate a lui Aprilie, concomitent cu dropia. Cuibul complet, constă de cele mai multe ori din 4 și niciodată din mai multe ouă; de multe ori însă numai din 2 sau 3. Ca mărime și formă, ele seamănă cu ale găinei domestice, având culoarea verde-murdară, sau măslinie, cu pete maro slab marcate și neregulate. Coaja este cam groasă.

Cloșca șade pe cuib cu mare tenacitate și lasă pe om să se apropie până la câțiva pași.

Ea nu părăsește de obicei cuibul, decât în momentul când dăm direct peste el. La apropierea unei căruțe găina se ridică abia în fața picioarelor cailor, bătând stângaci din aripi, guruind și gemând într'un fel deosebit. Chiar dacă atingem ouăle cu mâna, totuș cloșca se îna-

poiază la cuib și continuă clocitul. Dacă la începutul clocitului cuibul îi este distrus, atunci ea își construiește într'alt loc un alt cuib nou și ouă a doua oară¹⁾. În tot timpul duratei ouatului și clocitului, găina trăiește singură ziua; locul de refugiu ea nu-l părăsește decât rar seara, pentru a merge în căutarea hranei. În timpul acesta ea acceptă cu îngăduință curtea pe care i-o face cocoșul — deci nu se ascunde, ci se ține în apropierea lui. Dacă este gonită în timpul zilei de pe cuib, atunci câțivă cocoși, o înconjură numai decât, însă caută în zadar ca să-i câștige grațiile.

Clocitul durează cam 3 săptămâni, și către sfârșitul lui Maiu ies puii din ouă. Puii sunt conduși la început numai de mama lor. Către sfârșitul lui Iunie, ei pot să sboare și atunci se asociază și cocoșul bătrân, care pe timpul acesta își pierde haina sa de gală și se deosebește numai puțin de găină.

Câtvă timp spurcaci se țin în stoluri în apropierea locurilor de împerechere, iar mai târziu se asociază în cârduri de 20—200 bucăți. Acum ei nu se mai țin de locurile unde au clocit, ci caută câmpurile de grâu secerate, pe care se mai află snopii în clăi. În umbra clăilor spurcaciul găsește adăpost contra razelor arzătoare ale soarelui, și tot acolo își face baia sa de praf.

Primăvara, spurcaci se hrănesc cu verdețurile plâpânde ale stepei, cu semănături de curând răsărite și cu insecte de tot felul. Puii cari părăsesc curând cuibul, se hrănesc sub conducerea găinei în același fel.

Vânătoarea de spurcaci formează una dintre plăcerile admirabile ale vânătorului, și cuprinde sezonul de primăvară, vară și toamnă. După anotimp și felul de vânătoare, deosebim: vânătoarea la cocoși în timpul împerecherii primăvara; vânătoarea spurcaciilor în cârduri vara, și în fine vânătoarea în timpul pasajelor toamna.

Cea mai interesantă dintre toate trei este însă vânătoarea cocoșului primăvara. Ea se practică în 2 feluri: sau apropiindu-ne de el într'o căruță, sau folosindu-ne de o găină împăiată.

Acest fel de vânătoare este numai atunci posibilă, dacă recurgem la ajutorul unei căruțe țărănești, căci dacă am căuta să ne apropiem de el la picior, spurcaciul s'ar scula în afară de bătaia armei. Cel mai bun timp este înaintea răsăritului soarelui, dela 3—8, pentru că pe rouă spurcaciul nu se scoală ușor, iar vânătorul se poate apropia mai bine de el. Mai puțin favorabile sunt orele de seară dela 6—8. La începutul mai sus menționatei ore, trebuie să fim deja la fața locului, — chiar dacă cunoaștem precis locurile de împerechere, putându-ne duce direct la ele. Dealtfel nu este greu a găsi spurcaciul primăvara, căci se trădează la depărtări mari, prin strigătul său curios. În timpul vânătoarei trebuie să lăsăm caii la pas, evitând pe cât posibil orice zgomot și ascultând cu mare atenție. După puțin exercițiu, vom distinge cu ușurință dintre diferitele glasuri ale stepei ce se deșteaptă, cântecul de amor al cocoșului, caracteristicul «trr». Odată ce ne-am încredințat în mod sigur de direcția în care se află spurcaciul, ne apropiem de el într'un trap ușor, ținându-ne puțin într'o parte.

Des de dimineață, cântecul de împerechere se aude la distanțe mari, și deaceia ne putem amăgi adesea în aprecierea distanței, crezând că spurcaciul este în apropierea noastră, pe când în realitate el este încă departe. După minuțioase scrutări ale terenului, vom vedea în sfârșit un punct negru care se mișcă. Acesta este capul cocoșului. Cocoșul odată descoperit, nu mai trebuie să-l pierdem din ochi, ci trebuie să ne apropiem din ce în ce mai mult de el, dându-i mereu roată și scurtând puțin, câte puțin distanța. Dacă ne-am apropiat de el până la o anumită depărtare, el își părăsește poziția și se lipește una cu pământul. Dacă l-am recunoscut în mod precis, putem scurta cercul în cazul acesta fără frică, ținându-ne însă totuși la o parte. Apoi căutăm să ne apropiem de el, la o distanță dela care putem trage în mod sigur, încetinăm mersul cailor, sărim jos din căruță și ne îndreptăm cu pași repezi spre centrul cercului descris.

Abia însă ne depărtăm cu câțivă pași de căruță, când cocoșul se și ridică, sburând la început 3—4 m. drept în sus și luând în urmă o direcție orizontală. De obicei ne putem apropia până la 40—50 pași, căci de cele mai multe ori pasărea se furișează din locul memorat de vânător. Cel mai nimerit este de a încerca țeava stângă cu alice No. 3, iar țeava dreaptă cu alice No. 4. Aceste vânători la cocoșii de spurcaci în epoca lor de dragoste, sunt de cele mai multe ori încununat de succes.

În timpul împerecherii mai putem vâna și în modul următor, întrebuițând o găină împăiată într'o poziție cât se poate de naturală și fixată pe o scândurică verde; mergem deasemenea cu căruța, însă fără a ne strădui să descoperim pasărea înainte de a o scula. Ne apropiem de cocoșul nostru, sau de altul, pe care l-am sculat odată în mod accidental — la o distanță cam de 200—300 pași. Apoi ne alegem un loc fără iarbă, unde așezăm găina împăiată. La o distanță de 20—30 pași vânătorul se trânteste jos. Toate acestea trebuie să se întâmple sub scutul căruții care merge, pentru ca cocoșul să nu observe nimic. Apoi conducătorul căruții îi dă roată cocoșului cu căruța, însă așa ca acesta să fie forțat să sboare în cele din urmă spre găina împăiată. Indată ce cocoșul vede pasărea ademenitoare, se și lasă imediat lângă ea, ceace se întâmplă adesea cu peripeții hazlii. Cu acest fel de vânătoare se pot împușca toți cocoșii de pe o anumită rază.

Dacă așezăm găina noastră într'un loc vizibil la depărtări mari, ni se întâmplă rareori, ca să nici nu găsească timp căruța ca să plece pentru a ne scula cocoșul. Acesta «se ridică singur», și uneori chiar 2—3 cocoși în același timp. La această vânătoare este de importanță, să purtăm un costum verde.

Țăranii prind spurcaci și cu lațul. Pentru aceasta ei caută aria de împerechere a cocoșului și așează acolo mai multe lațuri²⁾.

Vânătoarea la spurcaci tineri începe la începutul lui August și are loc în timpul cel mai cald al zilei, adică între orele 11—3. Cu câinele și la picior, se vânează puțin, căci ar trebui să alergăm prea mult până să găsim un

²⁾ Braconierii prind ori-ce vânat cu lațul — de ce ar excepționa spurcaciul? N. R.

¹⁾ Ca orice altă pasăre. N. R.

cârd de spurcaci, iar câinele s'ar muiă repede din cauza căldurii arzătoare din timpul prânzului. Pe vremea aceasta spurcaci rabdă bine apropierea vânătorului și se ridică abia când ești aproape să-i calci. Deaceea este cel mai nimerit lucru, ca să-i vânam din căruță.

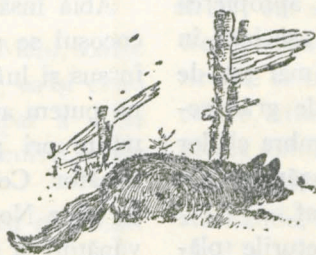
Putem lăsa căruța să meargă foarte încet, și în toate direcțiunile, ținându-ne cu arma gata pentru cazul că vânatul s'ar ridică în mod spontan. Dacă ne apropiem aproape de tot de cârd, spurcaci se ridică unul câte unul. Dacă am descoperit cârdul, oprim căruța și dăm roată cârdului pe jos, și în cercuri din ce în ce mai mici. În acest caz spurcaci se ridică câte unul, sau câte doi.

Toamna, resp. în timpul pasajului, împușcăm spurcaciul la pază, ca și pe dropie. Cu căruța aproape că nu ne putem apropia, căci spurcaci sunt din cale afară de precauți și nu rabdă niciodată apropierea căruții până

în bătaia puștii. Cu cât sunt mai mulți participanți la pază, cu atât este mai bine.

La sfârșit trebuie să mai observ, că acest vânat interesant se împușinează din an în an. Nu de prea mult timp — acum vreo 25—30 ani — spurcaci apăreau peste tot în județul Ialomița într'un număr considerabil. Acuma este greu ca să-i mai găsim, și probabil că nu este îndepărtat timpul, când aceste păsări vor dispărea și din Dobrogea.

Cauzele acestei împușinări trebuie să le căutăm pe deoparte în distrugerea vânatului, datorită braconajului ce se practică odinioară, fără menajament de sex și etate; pe de altă parte însă și cultivarea pământului, mărirea suprafețelor de cultură, creșterea oilor care distruge adesea orice vegetație, precum și alți factori au împins vânatul spre regiuni mai izolate și mai libere.

ARMA CU GLONȚ ÎN MÂNA VÂNĂTORULUI CORECT

(URMARE)

de Dr. Konrad Eilers, Rostock, Germania

ÎNTÂI, doresc a face o deosebire între cartușul cu glonț, bun pentru vânat până la mărimea unui căprior, numindu-l pe scurt cartuș de căprior, și între cartușul bun pentru vânat mare. Cine are puține ocazii de a trage asupra unui vânat mare și în majoritatea cazurilor are de a face cu vânat de talia unui căprior, acela nu prea trebuie să-și bată

capul în ce privește calibrul, glonte și încărcătura de iarbă. Aproape fiecare cartuș din cele obișnuite, este bun pentru acest scop, numai vânătorul să știe să aprecieze distanțele și să lovească corect vânatul. În acest caz este cu totul indiferent, dacă calibrul este de 6½, 7, 8, 9, 3 sau 11 mm. În ce privește încărcătura de pulbere ea trebuie să fie proporțional cu atât mai mare, cu cât este mai mic calibrul. Pentru căprior încărcătura de 4 sau 5 grame pulbere neagră și glonte de plumb de 11 mm. sau 3½—4½ gr. pulbere neagră și glonte de plumb de 9,3 mm. este tot așa de bună, ca și o încărcătură corespunzătoare de pulbere fără fum în formă de grăunțe sau lamele, cu glonte blindate de 6,5 sau 8 mm. Viteza acestor gloanțe, ce trebuie luată în

considerație la tragere, va fi natural diferită, însă aceste diferențe au puțin de a face, cu efectul asupra corpului vânatului. Spre orientare, eu aș recomanda următoarele încărcături:

Pentru glonte de cal 6,5 mm., încărcătura de pulbere fără fum să nu fie mai mică de 1,5 gr. pentru 8 mm., 1,8 gr.; pentru 9,3 mm. glonte de plumb nu mai puțin decât 3½ gr. pulbere neagră; pentru cal. 9,3 mm. glonte cu cămeșă de aramă, cel puțin 2,3 gr. pulbere fără fum și pentru cal. 11 mm. glonte de plumb, să nu fie încărcătura sub 4 gr. pulbere neagră, având în vedere calibre, tuburile și gloanțele obișnuite.

Altcum stă treaba în privința cartușului pentru vânat mare, care bineînțeles, se poate utiliza și la căprior; trebuie să știm însă, că încărcătura destinată în primul rând pentru vânatul mare, are un efect distrugător asupra corpului unui căprior.

Din parte-mi consider calibrele între 8 și 11 mm. apte pentru vânatul mare, și în acest caz trebuie să fie proporțional atât mai mare încărcătura de pulbere, cu cât este mai mic calibrul și cu cât este mai ușor glonte. Se poate vâna la vânat mare și cu un calibru de 6,5 mm.; — eu spre exemplu am împușcat mulți cerbi damă cu un asemenea cartuș — dar condiția este: încărcătura puternică! Mai bun este calibrul de 8 mm. însă și mai potrivit acela de 9,3 mm., tot cu încărcături puternice. Calibrul de 11 mm. face bune servicii la vânătoarea vânatului mare, și cu încărcătura obișnuită de cca 4,5 gr. pulbere

neagră, bineînțeles are desavantajul vitezii reduse. Deci cineva m'ar întreba, i-aș recomanda mai bine calibrele de 8 și 9,3 mm., cu următoarele încărcături: Pentru glonte blindate de 8 mm. 3 gr. pulbere fără fum; iar pentru un glonte de aceeași calitate cal. 9,3 mm. o încărcătură de 3,5 gr. pulbere fără fum. Cunoscutele cartușe 9,3×62 și 9,3×74 (numite în trecut 474 C și 474 A) le socotesc cele mai potrivite pentru vânatul mare, încarcate ambele cu câte 3,5 gr. pulbere fără fum corespunzătoare și un glonte blindat de 18½ grame. Părerea mea este, că *glonte trebuie să aibe massă*, să fie voluminos, ca să aibe necondiționat efectul dorit, spre exemplu și la lovituri din față sau costiş sub un unghiu ascuțit. Eu însumi am făcut cele mai bune experiențe cu cartușele 9,3×62 și 9,3×74, împușcând cu ele cca. 150 bucăți cerbi, cerbidamă și mistreți, fără ca să pierd o singură bucată și fără să fiu nevoit — cu puține excepții — a căuta după vânatul rănit. Cele mai multe bucăți, asupra cărora am tras, au rămas pe loc, sau au mai mers cca. 50—100 pași.

În ce privește forma glontelui, prefer glonte cu vârful găurit, cu o gaură în forma pâlniei. Și cartușul cu capul de plumb este bun, însă nu prea este apt pentru armele cu repetiție. (Fiindcă, la repetiție, capul glontelui izbindu-se de cutia chiulatei se deformează și împiedică funcționarea mecanismului de repetiție. N. R.).

Prima condiție pentru efectul unei lovituri cu glonte este, ca să nimerim vânatul într-o parte a corpului său, unde îl atingem mortal, adică la umăr. Pentru aceasta trebuie să tragem dela o distanță corespunzătoare, să așteptăm până vânatul se plasează într-o pozițiune favorabilă (cu laturea către noi) și — să fim învățați mai înainte, a trage în mod sigur cu glonte. Numai astfel, putem spune, că am procedat în mod corect.

Care ar fi distanța de la care este corect să tragi, e greu să o stabilești cu una cu două. Ea depinde în primul rând de următoarele împrejurări: de capacitatea armei și a cartușului, de calitatea de trăgător al vânătorului, de soiul, poziția și mișcarea vânatului, de formația terenului, de lumina mai mult sau mai puțin favorabilă, și așa mai departe. Pentru cazuri normale aș propune următoarele distanțe, la care putem trage cu conștiința liniștită:

Dacă căpriorul stă cu profilul către noi, sau numai puțin întors, e cel mai bine, dacă îl avem înaintea noastră la o distanță maximală de 80 metri. La 100 m. este deja prea departe, iar distanța de 150 metri este extrema limită, la care tragerea este rațională; și numai dacă este executată de un trăgător foarte bun, sub împrejurări favorabile, și în orice caz, dacă arma este prevăzută cu lunetă. Tragerea din față, este naturalmente mult mai grea, chiar pentru un trăgător foarte bun, deci ea va micșora limitele tragerii raționale; iar din spate, este mai bine să nu tragem deloc. Din parte-mi, nu aș trage din spate, decât asupra unui vânat rănit.

La cerb — fiind ținta mai mare — putem trage și ceva mai departe, să zicem ca până la 120 metri, iar numai trăgătorul foarte bun, care are și o armă precisă cu lunetă, poate trage dela o distanță de maximum 200 metri.

Prin aceasta nu vreau să-i fac deloc propagandă tragerii dela distanțe mari. Din contră, o țin de datoria fiecărui

vânător corect, să se apropie atâta de vânat, ca să-i poată aplica o lovitură sigură. Precum vedeți din cele zise mai sus, distanța la care putem trage, depinde afară de trăgător și de capacitatea armei sale. Cu o armă care la 100 metri nu răspândește gloanțele decât într'un cerc de 5 cm. diametru, putem trage mai bine, decât cu una cu o răspândire de 15 până la 20 cm. Tot așa își are rolul său și viteza glontelui, resp. forma mai mult sau mai puțin întinsă a traiectoriei, deși acest rol nu este așa de important cum ar crede mulți vânători, deoarece la distanța de 100 metri, sunt diferențe numai de puțini centimetri, între ridicarea diferitelor traiectorii, asupra orizontului. Cea mai mică viteză, o are dintre gloanțele cartușelor cunoscute, acela de 11 mm. de plumb, tras cu pulbere neagră. Traiectoria lui, la 100 metri se ridică la punctul culminant, cu cca. 6—7 cm. asupra liniei de ochire, până când această ridicare la gloanțele blindate, trase cu încărcături puternice de pulbere fără fum, abia este de 1½—3 cm. La traiectoria de 200 metri, această diferență este și mai mare. Ridicarea glontelui de plumb cal. 11 mm. este de cca. 35 cm., iar al glontelui blindat, după felul său și mărimea încărcăturii, cca. 8—15 cm. Dar să lăsăm cifrele moarte și să ne îndreptăm mai bine în spre iubita noastră pasiune, vânătoarea.

Este datoria fiecărui vânător, să-și cunoască pe deplin arma, să-i știe capacitatea și să se exerseze la tir, înainte de a-o întrebuința la vânătoare. Din această cauză, vânătorul trebuie să tragă nu numai la cibile, dar și la orice țintă potrivită, asupra unei ciori sau pisici, ba chiar și asupra unui par sau piatră, ca să-și cunoască toate calitățile armei sale și ca să se învețe a trage la orice distanță. Accentuez, că nu e destul să tragem mereu la 80 sau 100 metri, dar și la 40, 50, ca și la 120—150. Abia după ce am făcut multe asemenea exerciții, cu și fără lunetă, suntem orientați asupra calităților armei noastre.

Pentru a deveni un bun trăgător cu glonte, sau pentru a te perfecționa în orice altă tragere, sau artă, ai nevoie de mult și neconținut exercițiu. Mai ales, în ce privește tragerea asupra țintelor mobile. Pentru acest scop este foarte bună cibla mobilă, reprezentând un mistreț, căprior sau vulpe. Și încă ceva: Exerciții de ochire pe teren la vânătoare, luând la ochi orice vânat, sau obiect potrivit. Cine nu la mai încercat, nici nu ar crede cât de prețios este acest exercițiu. Ivindu-se mereu alte ținte și sub alte împrejurări, asupra cărora ne închipuim că tragem. După un timp oarecare, ne vom obișnui a calcula exact locul, în care ar fi izbit glonte tras. Prin aceasta câștigăm oarecare siguranță și încredere în noi, iar în cazuri serioase, vom prinde mult mai ușor și mai repede ținta.

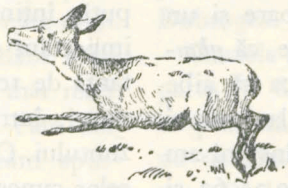
Deastădată, nu voesc să mă ocup detaliat cu arta tragerii cu glonte, aceasta am făcut-o în alt loc și în alt rând. Dar vreau să vă atrag atențiunea asupra unui mic detaliu, foarte simplu, dar puțin cunoscut, cu a cărui ajutor ne putem majora siguranța tragerii cu glonte din mână liberă, cu sau fără lunetă. Și anume, prin fixarea brațului stâng între armă și curea ei, ținând cu mâna arma, iar cotul rezemându-l pe curea.

Nu-mi închipui deloc, că am spus tot ce se poate despre materia ce tratez; sper însă că în cadrele acestei

prelegeri, am dat unele indicațiuni în privința întrebuințării armei cu glonț.

Vânătorul corect să nu se lase în nădejdea câinelui său, ci înainte de toate să se încreadă în sine și în arma sa. Pentru aceasta el trebuie să știe să-și aleagă arma și cartușul corespunzător scopurilor sale, să facă exerciții și să adune experiențe, ca să devină trăgător bun. Numai

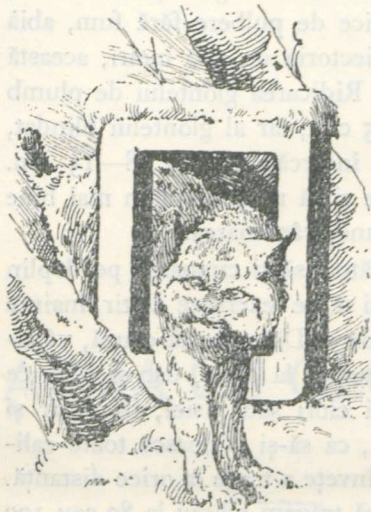
acel vânător este corect, care fiind calm și bun trăgător, știe să aprecieze împrejurările în momentul când trage asupra unui vânat nobil, care este vânător priceput, cunoscând toate semnalările vânatului rănit, care știe să judece asupra loviturii, din părul și cruntul găsit pe locul în care a stat vânatul în momentul tragerii și știe să caute vânatul rănit cu ajutorul câinelui său.

SUFLET DE MAMA

— SCHIȚĂ —

de George Scrioșteanu

DIMINEAȚĂ minunată de toamnă, destul de călduță și ozonată. Deși pela sfârșitul lui Octombrie, totuși vremea se menține bună, de parc'ar fi fost în August.

Înainte noastră o câmpie imensă, o câmpie nesfârșită, cu drumuri ușor umezite de rouă, cu miriști admirabile, îmbrăcate până la brâu, în covoare de ierburii ruginii și cu porumburi înalte, bogate și falnice.

La răsărit, în zarea însângerată, o geană de lumină licărea timidă, împurpurând vârfulurile dealurilor pierdute în abizul îngândurat al Orizontului și câmpia cenușie-violetă, învăluită în ceața dimineții.

Prin pâcla cețoasă, ce se ridică încetisor, soarele îmbrățișă prietenos câmpia, sărutând cu raze aurii, argintul boabelor de rouă, ce străluceau ca niște diamante, prin ierburile și funigiei miriștilor...

Pretutindeni miresme și aer înțepător, îmbălsămat cu arome dulci, de ierburi coapte, de sulfina, de levănțică, de floarea soarelui.

La orizont... hăt departe, siluetele pomilor din *Ciurari* se năzăresc topite în ceața dimineții, ca niște umbre ușor estompate, alternând în chip plăcut, cu albul imaculat al căsuțelor și colibelor presărate printre ele.

Căutam cu ardoare, eu în stânga, amicul Cornică în dreapta mea.

În apropierea unor porumburi tinere, semănate pentru nutreț, al căror verde închis, contrastă minunat cu rugina miriștilor, câinii noștri, căutau mai înfipt, mai atent.

Ii urmărim de aproape, fără să-i slăbim o clipă din ochi până când dispar în porumburi.

Acolo se opresc amândoi, întinși ca niște coarde, cu capul în sus privind cerul, marcând un aret ferm ca-taleptic.

— Ia seama, câinii pontează.

— Ii văd nene Cornică; trebuie să fie un urechiat.

Ajungem câinii cari pontau, tremurând vargă.

Le dau comanda:

— Pill Sabar! Pill Dan!

O mișcare imperceptibilă a capetelor, un tremurat și mai accentuat, apoi, rămân locului, ciopliți par'că în marmură,... turnați în bronz...

Socotesc: strașnic aret! Ce vânat o fi?

— Pill! Pill Sabar! Pill Dan! Haide! Pill!...

În clipa aceea, câinii se reped nebuni, cutreerând porumburile și iată că dincolo de suta de metri se ridică una câte una, greoaie ca niște aeroplane 7 dropii de toată frumusețea.

Ne uităm lung și întrebător după ele și înghițim în sec, privindu-le cum se duc, bătând molatec din aripele lor scurte, până când le înghite depărtarea și nu le mai vedem.

— Au sărit prea departe. Trăgeam degeaba. Păcat! Așa vânat frumos și rar nu se întâlnește întotdeauna...

— Hei n'a fost să fie al nostru, îmi răspunde calm amicul Cornică; mulțumește-te cu frumusețea tabloului. E destul pentru un vânător de soiul. Pică el și al nostru acum; ai răbdare!

Eșim din porumburi și ne îndreptăm pe miriști.

Câinii căutau în zig-zaguri perfecte, puricând cu deamănuntul miriștea, încă umedă de roua dimineții.

Soarele s'a ridicat binișor și ceața a dispărut cu desăvârșire. Adieri răcoroase și parfumate plutesc înviorătoare în aerul sănătos al câmpiei.

Porumburile fremătau încetisor, mișcând alene foile lor uscate și galbene ca șofranul.

Căutam încetisor îmbătați de suflul de viață ce domnește în tot locul, și de mireazma dulce, care țâșnește de pretutindeni și ne umple pieptul de sănătate și voce bună...

Intr'adevăr, e o dimineață dumnezeesc de frumoasă, o dimineață plăcută, cum rar se întâlnește în zilele mohorâte de toamnă.

Inotam prin miriștea coaptă, cu ochii țintă la câinii noștri cari căutau neobosiți.

În urma lor, ierburi și plante ruginii își plâng trecutul, aplecându-și capetele lor îmbătrânite și triste.

Cât vezi cu ochii o mare de ierburi ruginite, presărată cu mii de diamante ce strălucesc feeric în bătaia razelor solare învăluite par'că în mantia diafană, fin catifelată de un albăstrui-violet, — întocmai ca bruma prunelor tomnatică, — țesută din pulberea de aburi ce isvoresc înbelșugat, din fiecare plantă, din orice firicel de iarbă ce se ridică voios spre lumina dătătoare de viață a soarelui.

E ora cea mai plăcută a dimineții, e clipa când întreaga câmpie palpită de viață, la îmbrățișarea ce i-o trimite soarele din adâncul înălțimilor lui cerești...

Cu sufletul fermecat de vraja acestei dimineți sublime, înaintam tăcuți, sorbind frumusețea acestor meleaguri, călcând pe chilimuri bogat brodate cu perle și diamante strălucitoare, și urmărind atent cheta câinilor noștri cari s'au oprit din nou. De rândul ăsta, scurt și cu capul aplecat în jos ca și cum s'ar uita la un metru înaintea lor.

Se ridică o pereche de prepelițe, cari cu un *duble* frumos, amândouă, — intră în geanta amicului Cornică.

Deși cam târzior, totuși, am ucis câteva prepelițe în ziua aceia.

Aproape de amiază, în spre copacul unde ne așteaptă Tudorache, căruțașul nostru, descoperim un fel de găvan ascuns al câmpiei, o vâlcelușe minunată, prin care șerpuiau liniștit, susurând încetișor, apele unei gărluțe, în jurul căreia colonii de rugi și ghiorghinari plini cu mărăcinișuri, crescuseră în voie, împădurind locurile.

— Iată, o mică «oază», îmi zise, glumind nenea Cornică; ia seama! Aici ne sare ceva.

— Intr'adevăr, poziția e strașnic de frumoasă, să vedem surpriza...

— Iat-o, dragul meu câinii noștri pontează în apropierea pădurei de ghiorghinari!

Dau comanda câinilor, cari năvălesc în mijlocul ghiorghinarilor. Din partea opusă, un urechiat, o ia la sănătoasa, urcând coasta vâlcelușei, într'o goană nebună.

Îl iau la ochiu, plimb pușca după el și trag. Iepurele face o săritură, dar își pierde echilibrul și vine peste cap; apoi se ridică din nou, cu piciorul din urmă retezat din cot și o ia la sănătoasa. Dar câinii nu l-au văzut și nu-l urmăresc, ei pontează, din nou, alt vânat la vreo sută de metri mai spre stânga.

Se ridică alt iepure, pe care-l plesnesc mai bine și rămâne locului. Dau fuga să-l apuc mai repede să n'o pățesc la fel cu cel dintâiu. E un mascul frumos și bine dezvoltat!

Îl așez binișor în geantă, cu regretul că cel dintâiu a scăpat cu piciorul stâng dinapoi rupt și deci l-am făcut cadou fără să vreau cumetriței cu blană ruginie sau răpitoarelor cu pene.

Cel puțin de l-ar prinde mai repede să nu se mai canonească.

Mă gândesc cu groază și simt nespuse de mari păreri de rău, de câte ori mi se întâmplă să rănesc un vânat!...

Sărmanul! Ce chinuri groaznice îndură el!!...

Nu-mi pare rău că am un vânat mai puțin, dar mă doare sufletul gândind la suferința, la chinurile lui.

Deaceea, îmi rămase întipărită în minte clipa când îl văzui depărtându-se cu piciorul flencănind după el în dreapta și'n stânga, și o amărăciune nespuse simții că mi se revarsă în suflet!

Bietul iepure! Ce ființă nenorocită! Nu există animal pe lume, mai prigonit decât el. De aceea astăzi e foarte rar și fără să exagerez, prin multe locuri, am făcut trista constatare, că, aproape a dispărut...

— Hei, mai lasă gândurile, nu vezi că ți-a sărit și altul? Uite-l: suie dealul. Să mergem să căutăm pe cel dintâiu, căci l-ai lovit bine, — trebuie să fi căzut!

— Ași, dar de unde? I-am rupt numai piciorul...

— ...stâng dinapoi! Am văzut. Dar nu este exclus să fi luat alică și'n corp. Hai, să-l căutăm.

— Renunț, nene Cornică. Să-ți spun drept; nu sunt dispus; poate după amiază, acum, pentru că suntem în apropierea căruței să mergem să mâncăm și să ne odihnim puțin.

— Da! Ideea nu e rea. Să mergem și-l vom căuta după amiază.

* * *

Când am părăsit oaza, după amiază, erau orele 3.

Am lăsat pe Tudorache tot acolo și am pornit-o încetișor, pe urmele invalidului nostru. L-am căutat până aproape de'nserat dar nu l-am găsit. Parcă intrase în pământ!...

În căutarea lui însă, am dat peste altă familie, probabil niște veri de-ai lui, cari au prilejuit amicului Cornică, încă un «duble» frumos. Nici eu n'am fost mai puțin norocos, fiindcă aproape de'nserat dela aretul câinilor, cari se opriseră, în marginea unor colonii de boji, am ucis și pe al doilea...

Și iată-ne în felul acesta cu câte doi de căciulă.

N'am încercat să mai caut, deoarece știam meteahna lui Nenea Cornică, care nu trece peste această cifră, chiar de i-ar sări o sută.

Deaceea îl auzii zicându-mi:

— Prietene dragă, am încheiat-o cu vânătoarea pe ziua de astăzi. S'o luăm spre căruță. Tudorache ne așteaptă...

Ne îndreptăm, tăcuți, spre vâlcelușă cu mica «oază» puțin oboșiți, dar mulțumiți, mergând agale, distrați de bunii noștri tovarășicari căutau tot cu aceeași dragoste, tot cu aceeași ardoare, de par'că atunci ar fi început vânătoarea.

Amurgul coboră încetișor, mânat pe aripile adierilor răcoroase împinse par'că din abizul îngândurat al zărilor stacojii...

Pe deasupra noastră, pasări crepusculare spintecau văzduhul cu fâlfâit de aripi grăbite; unele în căutarea unui culcuș mai bun, altele, după hrana cea dătătoare de vieață, culeasă poate prin suprimarea altor vieți!...

Dar iată: câmpia se'ncovoae și scoborâm încetișor panta dulce, care ne'ndreaptă pașii spre «oaza» lui Nenea Cornică, în apropierea căreia, bunul Tudorache, chirigiul nostru, ne așteaptă cu caii înhămați măsurând câmpia cu ochii lui spălăciți, ce sticlesc cercetător, în orbitele înfundate în mica cutie craniană, galbenă ca-o gutuie tomnatecă, purtată pe doi umeri slabi, osoși și încovoiați, de

gâtul lui lung de cocostârc, brăzdat de vine groase și umflate, la mijlocul căruia un nod cât un bulon de cale ferată, iese în relief ca o adevărată gușe...

— Gicule, vezi, aici ai tras tu în iepurele care ți-a scăpat cu piciorul rupt.

— Nu tocmai, Nene Cornică. A fost ceva mai la vale; uite unde sunt acum câinii...

Dar n'apuc să termin vorba și cei doi tovarăși, avangărzile noastre, cu capul sus, privind cerul, cu coada întinsă biciu, rămân într'un aret formidabil.

— Ce-o mai fi și asta?

— Știu și eu? Hai să vedem.

— Mergem, dar nu tragem.

Ne apropiem de câini, cari la vederea noastră se târăsc pe brânci până în desișul ghiorghinarilor unde rămân în aret, lipiți de pământ.

Ii urmărim și cercetăm stăruitor desișul negru al ghiorghinarilor. În clipa aceea, văd pe amicul Cornică, cum se descoperă, apoi emoționat cum leagă câinii și-mi zice cu glas sugrumat:

— Dumnezeule! Privește...

O scenă sfâșietor de 'nduioșătoare, o scenă cum n'am conceput să întâlnim vreodată, ne arde privirile cu realitatea ei groaznică. E cel mai dureros tablou care l-am văzut în viața mea.

Un biet animal și cât suflet!

Ne privim tăcuți și nu ne vine să credem. E vis, ne-a povestit cineva cu fantezie bogată și fecundă, sau e realitate?..

Învăluită în rețeaua proteguitoare a desișului, zăcea moartă epuroaica cu piciorul rupt, înconjurată de trei pușori micuți, fâțați numai de câteva zile, cari inconștienți de grozvăia realității, trăgeau cât puteau de țâțele îngălbenite ale mamei, peste care imensitatea hidoasă a morții, aruncase vâlul său din urmă...

Unul din ei, înlănțuit de picioarele dinainte și acoperit ușor de gâtul ei, părea încă afectat de căldura și duioșia sufletului mamei, care-i dăduse par'că, ultima și suprema îmbrățișare...

Ceilalți doi însă, morfoliau înfometați pieptul mamei, căutând zadarnic izvorul dător de viață care 'ncetase pentru totdeauna...

Sărmana epuroaică! Mamă duioasă și nenorocită!

Suflet candid de mamă fricoasă și iubitoare!...

Te-am căutat zadarnic o jumătate de zi și nu te-am găsit, pentrucă dragostea de pușorii tăi micuți, te chemase lângă ei...

Cum te-a adus fatalitatea, înaintea focului meu blestemat și ucigător!?!... Ah! dacă ai ști tu ce remușcări grozave îmi chinuesc sufletu-mi îndurat, când privesc drama ce mi se desfășoară înaintea ochilor?!...

Dac'ai ști tu ce simbol sfânt, reprezinți în ochii sufletului meu chinuit din cale afară?!...

N'am bănuț că ești mama căci te-aș fi cruțat cu siguranță, cum am făcut-o de-atâtea ori...

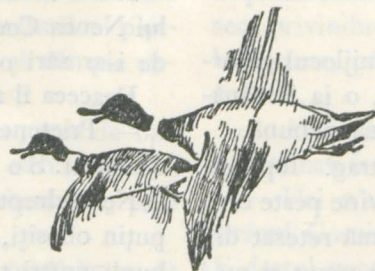
Devotamentul și nemărginita-ți dragoste pentru pușorii tăi îmi servește cel mai strașnic exemplu de duioșie și dragoste nețărnută a mamei...

Sărmana iepuroaică! Rănită de moarte, te-ai târit la pușorii tăi dragi, să-i ocrotești până în ultima clipă, să mori lângă ei, să-i simți lângă tine!...

Iartă-mă sărmană epuroaică!

Tu ești mamă și ești sfântă! Și mă înveți mai mult decât oamenii ce 'nsemnează dragostea și măreția sufletului mamei...

Iartă-mă!...

Adunarea Generală

Adunarea Generală ordinară a „Uniunii“ este fixată pentru ziua de Joi 24 Martie a. c., la orele 4 p. m., și se va ține la sediul „Uniunii“, Piața C. A. Rosetti No. 7.

ORDINEA DE ZI :

1) Darea de seamă asupra exercițiului 1926.

2) Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație.

3) Alegerea Consiliului de Administrație.

În caz, că la ziua fixată nu se va întruni numărul de membri cerut prin statute, Adunarea generală se va amâna pentru ziua de Joi 31 Martie a. c., la orele 4 p. m., când se va ține cu orice număr de membri, conform statutelor.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

M I R A

de Dan Vintilescu

UNT 3 ani deatunci. Pe coasta de argint a M. Negre, pe întinsul podiș deasupra pitorescului Balcic, sub dogoreala arzătoare a soarelui de August, trăiam clipe minunate alături de prietenul V. și de câinele lui Mira.

Il cunoscusem de curând. Vânător iscusit și pasionat și deși mult

mai în vârstă ca mine, mi-a fost și mi-este cel [mai sincer prieten.

L-am însoțit în multe vânători în care am învățat taine vânătoarești, minunate, necunoscute mie.

Am străbătut împreună nesfârșitul ocean de verdeață, Bărăganul, despre care citisem în liceu, în maeștri Alexandri și Odobescu:

— Pe cea savană'ntinsă și cu sălbatec nume,
Lung ocean de iarbă necunoscut în lume,
O cumpănă se'nalță aproape de un puț,
Și'n orizont se'ndoaie, ca gâtul unui struț.

Din vreme'n vreme, numai lungi șiruri de cocoare
Sub bolta albăstrie, sbor tainic călătoare,

— Și noi «pitulați în căruțe, mânând în pas alene gloabele de călușei, am dat roată, ore, zile, luni întregi, împrejurul falnicilor dropii».

— Cu câtă artă și dibăcie înșelam noi pasările «viclene». Falnicii «mitropoliți» se prăbușeau cu zgomot surd sub focul sigur și fatal al tovarășului meu.

— O prietenie sinceră ne legă deaci înainte și astfel în tovarășia lui și a neprețuitului lui tovarăș câinele «Mira», am întreprins cele mai frumoase și reușite partide de vânătoare.

— Mira! un nume distins ca și aceea ce l-a purtat și de care ne leagă amintiri dragi.

De o rasă și ereditate selectă, o pasiune puternică stăpâniă întreaga ei făptură de câine, cu adevărat vânătoresc.

Prietenul V. a crescut-o de mică, cu multă speranță și dragoste nemăsurată, câștigându-și astfel un puternic atașament. Eră o cățea rară, caracterizată de o vie inteligentă, fapt care l-a făcut pe amicul meu V. să o crească într'un mod cu totul liber, fără ceartă sau amenințări, vibrând numai de pasiune și instinct. Nici un pic de dresaj, de educație silită n'a turburat făptura ei delicată. Această aptitudine spontană, constituie un caracter proeminent la Mira.

Rasa ei? rezultanta excepțional de fericită a pointerului cu brac. Eră întruparea ideală a câinelui de vânat de

utilitate multiplă, posedând într'o mare măsură calitățile superioare celor două rase deosebite.

Talia ei eră mică, însă ajutată de o agilitate și rezistență rară.

Vara pe călduri insuportabile alergă fără 'ncetare răscolind miriștele întinse, iar iarna pe noroaie, cu lăbuțele grele, pline de glod, alergă din răspuțeri după «jidani» alicați și-i răpunea grație musculaturii ei de piatră.

— Cu câtă inteligență te priveau ochii ei aurii și sclipitori, cari se deschideau mari, rotunzi, sau se 'nchideau încet cu sclipiri greoaie, înțelegându-le imensa lor bucurie, sau întristare.

În clipe de liniște veniă încet, își apropiă capul la picioarele mele și stăruitor mă rugă, să-i mângâi urechile ei moi și fine, ca de mătase.

— Astăzi când cu durere regretăm ireparabila pierdere a câinelui scump, amintiri dragi alunecă una câte una și se topesc ușor într'un regret amar

Iată-ne pierduți pe drumuri lungi bătute, pe dealuri albe calcaroase. Răcoreala dimineții, aerul îmbălsămat de parfumul suav al florilor și miriștei proaspete, năvălește cu putere în plămâni și ne umezește fața îmbujorată. Un nou suflu de viață. Totul tresare, se deșteaptă. Spre răsărit văpaia roșie s'a aprins și se înalță binișor mistuind încet ultimele clipiri de argint ale blândului lucefăr.

Pe o miriște bogată în mărăcini, în marginea unei păduri, «Mirișca» își scaldă botul ei fin în diamantele de rouă, căutând cu multă încordare când la dreapta, când la stânga, între mine și prietenul meu.

Dar iată, își schimbă pasul, calcă rar, se uită repede când înainte, când în lături. Încă un pas și s'a oprit.

Trupul și capul formează o linie perfectă. Mușchii încordați tremură în masă. Se văd bine trăsăturile lor caracteristice, iar codița vibrează ușor ca o lamă metalică. Privirea se fixează pe ceva invizibil în pământ. Câteva secunde și potârnicile se ridicară cu zgomot. Patru guri năprasnice bubuiră și sârmaneale păsări se despart una câte una din stol, îngropându-se în miriștea aurie. «Mirișca» le adună una câte una și pornim înainte. Dar ceva neobișnuit în atitudinea ei; pare agitată, caută în salturi repetate înainte, tot înainte, și dispăre în mărăcinișul pădurii. O chemăm, o fluerăm; câteva clipe de neliniște, când iat-o că apare ținând ceva în gură. Eră o potârniche rănită ce cu disperare se zbătea să scape din cleștele îngrozitor, ce-i innăbușia răsufierea.

Vine lângă noi, se așează «tout beau» și clipește fericită, uitându-se când la unul, când la altul. Ii cerem rugător pasărea și fericiți pornim mai departe. Intrăm în pădure, către un lăstar rar și scurt. Bubuiturile nu mai conținesc, iar gențile se fac grele, tot mai grele.

Deodată dintr'o tufă saltă o mogâldeață. Prietenul V. o zărește, îi trimete o ploaie de alice, dar fumul greu împiedecă vederea. «Pill Mirișca!» nu-l lăsă tată!! Ca o

nălucă «Mirițița» se repede în pulberea înneacăioasă, sărind cu o iuțea și elasticitate nebănuită tufele de mărăcinii.

Câteva trosnituri îndepărtate se mai aud și se face liniște.

«Ce noroc să scape!! și totuși bine lovit. Uite-i și zburăturile de păr!»

«Dar ce-i cu Mira de întârzie? Ea nu pierde timp cu «un iepure sănătos?! Hai repede într'acolo».

Căutam în dreapta, în stânga, o fluerăm; în fine iat-o, se căznește cu mare greutate să târască spre noi un «jidan căpățânos».

— E pe 'nserate. O zi întregă de căldură înăbușitoare. Ultimele raze obosite se odihnesc puțin pe spicele de aur ale porumbilor înalți. «Mirițița» săraca cu lăbuța însângerată aleargă încă, șontâc, șontâc, scotocind cu aceeași voioșie mărăcinii și răzoarele.

Durerea și oboseala erau înfrânte de voință și pasiune. Dar mai eră și altceva: o mâncare aleasă și un pătuc moale alături de prietina ei Țuguș, o pisică bună, ce o așteptă cu nerăbdare acasă, îi dădeau mai mult curaj și forțe îndoite.

— Și așa de fiecare dată surprize noi ne păstră «Mirițița» scoțând la iveală minunatele ei aptitudini.

— Trei ani s'au strecurat unul după altul. «Mirițița» a dat însuflețire la generații demne de ea, pe care le-a crescut cu dragoste vădită și sacrificii.

În anul acesta o ultimă generație mândră s'a răsfățat la sânul ei de mamă bună și iubitoare. Un accident grav a suferit în acest timp. Călcată de un automobil pe cap, a scăpat ca prin minune dela o moarte sigură, rămânând cu o rană adâncă deasupra orbitei din cauza osului, puțin frânt.

Pericolul a trecut, grație îngrijirilor disperate ale amicului meu, astfel că micile ființe s'au bucurat mult timp de mama lor îndurerată, care-i spală pe fiecare în parte cu lacrimile în ochi.

Perioada de alăptare a trecut. Micuții s'au mărit, s'au emancipat, iar ea liberă, respiră fericită, dornică de o viață nouă.

Vara a sosit. «Mirițița» a răscolit iarăș bălțile și pădurile, miriștile aurii și porumburile înalte. Vânatul se

grămădiă din belșug în gențile și ciorchinarele prietenului meu, iar «Mirițița» ajunsese admirația unui întreg oraș.

Octomvrie. Foi îngălbenite se desprind de pe ramurile zburciumate, și în legănări molatece pe pământul umed și rece.

Intr'o dimineață mă pomenesc cu prietenul meu, pe care îl întâmpin cu veselia obișnuită. Noroc «Nene Vasile»!! Ce mai e nou?...

Cu privirea tristă, cu vocea slabă îmi spune: «Uite... nenorocire; mi-a murit cățeaua». Ce? Cum asta?

Am rămas aiurit.

Dar cum s'a putut întâmpla aceasta?

«Cum?... am eșit cu ea azi de dimineață până în colț la băcănie și ca de obicei o lăsam câteva clipe libere. Ah! moment blestemat!! S'a întâmplat de a găsit mâncare otrăvită aruncată de bestiile ce se ocupă cu asta, pe care nu înțeleg cum a putut s'o înghită, și fără să observ măcar. Astfel, când ne-am întors acasă, efectul fatal al strichninei s'a produs și «Mirițița» mea scumpă a murit în chinuri groaznice, fără să fi putut a-i da vreun ajutor. Acum e țeapănă și rece. S'a dus... s'a dus...»

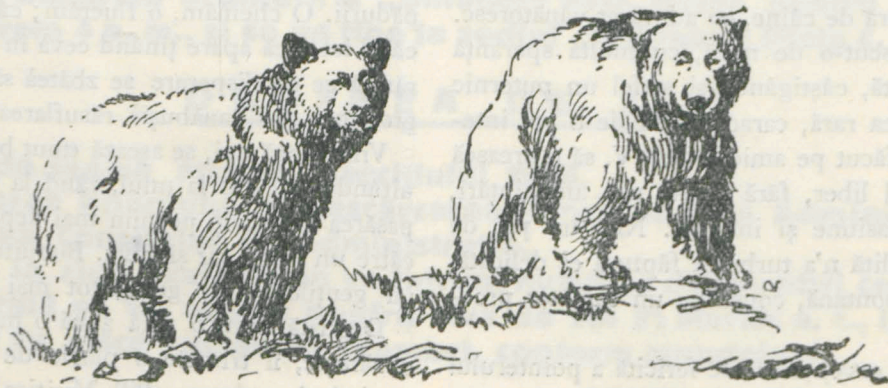
— Am alergat s'o văd. Ochii ei mari, frumoși și limpezi odinioară, iată-i închiși pe jumătate, întrebători și turburi de îngrozitoare otrăvă.

Corpul ei elegant, cu mușchii încordați și puternici nu va mai alerga pe câmpiile întinse sub desmierdarea razelor de soare. Urechile ei moi, mătăsoase nu le va mai mângâia nimeni. Din minunata ei făptură nu va mai rămâne nimic... nimic...

Iată ce face neghiobia științifică a celor ce au înțeles să realizeze «un bine».

Iată-te lipsit deodată de ce aveai mai drag, de ce ai crescut cu sacrificii și neînchipuite greutate; lipsit de cel mai supus și sincer tovarăș care te-a desfătat și te-a făcut să guști clipele cele mai fericite, pe care cine știe de le vei mai întâlni vreodată.

Mira! numele tău va însemna de-acum înainte o amintire frumoasă și plină de regret. Și atunci când scotocind prin miriști aurii, sau pitulați în stufuri înalte, gândul va pluti pe mormântul clipelor trăite, tu vei fi iarăș între noi.

PREPELICAR ENGLEZ, SAU GERMAN?

de Ötvös Balázs, Szödrákos-Ungaria

ÂNĂTORII regăteni vânau și vânează chiar și în timpul de față cu prepelicali engleji și francezi, nu numai din acel motiv, că intelectualii români aveau cultura franco engleză și astfel fiind în legătură cu aceste popoare, și-au însușit modul și obiceiurile vânătorești dela francezi și prin francezi dela engleji, dar mai cu seamă din acel motiv, că Regatul cu câmpiile sale deschise, cu șesurile sale imense, eră terenul creat pentru câini cu cheta mare și iute; căci vânând numai la vânatul mic de câmp și de baltă, cel mai apt prepelicar pentru ei eră în primul rând prepelicarul englez, apoi cel francez, tocmai că acești câini sunt specialiștii vânatului mic.

Prepelicarul englez și francez e însă numai câine căutător, care are interes pentru vânat viu, pe care cu cheta sa iute și cu nasul său suprafin îl găsește mai curând ca orișice fel de prepelicar, dar nu prea are interes pentru vânatul rănit, pentru vânatul căzut mort, va să zică: nu e bun apporteur. Pe acele timpuri, când prepelicarul englez eră în floribus în toată Europa centrală, dresajul prepelicarului nu eră desvoltat până la gradul, la care se află astăzi; vânătorii încă nu pricepeau arta, cum să facă din prepelicarul englez un bun apporteur.

Germanii aveau un prepelicar indigen, care eră un apporteur excelent, care ținea urma vânatului rănit și în ceéace privește dresajul primitiv de atunci, eră mult mai docil, învăță mai ușor — tocmai că nu poseda colosalul temperament al pointerului, sau setterului — ca ceilalți.

Apăruseră câteva exemplare în Ungaria și în România. *Omne novum placet*; așa dar și vânătorul român, ca să fie și el la modă, se aprovizionase cu prepelicar german. Dar au pățit-o cu prepelicarul german de atunci. Acest câine multilateral, dar nu specialist, cu trupul său greoi, cu mirosul său mult mai prost ca al prepelicaliilor engleji, cu cheta lui prea domoală, nu eră apt pentru clima României. Eră tocmai așa, cum zice d-l Lecca în «Dresajul câinelui de aret»: Pune acest câine să lucreze, ar fi nenorocit, căci imediat ce începe a da căldura, el își caută umbră, nu vânat». Acest câine nu căută, și astfel, dacă nu găsiă vânat viu, nici nu aveă ce apportă.

Prepelicarul german (zis pe atunci: brac german) fu disgrățiat și vânătorii se întoarseră la prepelicali engleji, francezi, dejă aclimatizați, sau chiar din nou importați.

În acest interval, prepelicarul german vechiu, greoi, a dispărut chiar și din propria sa patrie. Germanii l-au transformat cu infuzia sângelui prepelicaliilor engleji în timpul modern de astăzi. (Vezi fotografiile publicate de mine și de A. Andrei).

Prepelicarul german e și astăzi un câine multilateral, cu avantajul că la câmp, în căutarea vânatului viu — chiar

dacă nu e pointer — dar are o chetă destul de iute (caută în galop) și are un miros îndestulător. Ca apporteur pe urma vânatului rănit, e mult mai superior prepelicaliilor englezi. E bun la vânătoreea de baltă, e dârz față de răpitoare și-l putem întrebuița cu bun succes și la vânat mare.

Să nu credeți însă, că un prepelicar german prin simplul fapt, că e prepelicar german, e totodată eo ipso câine universal. Ca prepelicarul german să devie câine universal, câine de utilitate multiplă, trebuie să-și tragă originea dela moși-strămoși universali, dela moși-strămoși, cari și ei au fost întrebuițați ca câini de utilitate multiplă. (Vezi articolul d-lui A. Andrei, din numărul Septembrie: D. G. A. H. B.).

Prepelicarii germani sunt astăzi la modă și cu drept, căci — dacă au pedigree cum trebuie — sunt într'adevăr câini buni.

Dar mare greșeală ați comite, vânătorii regăteni, dacă ați da la o parte prepelicaliile engleji și ați vână toți cu prepelicali germani.

Aici nu e la loc proverbul francez: *Chacun à son goût*» ci zicătoarea latină: «*Suum cuique*». Să vâneze fiecare vânător cu acea specie a prepelicaliilor, care e creată pentru terenul său, pentru felul vânatului, care se află pe terenul său, care corespunde pretențiilor cerute câinelui de către vânător.

Cine nu vânează decât vânat de câmp, acel vânător va aveă mai multă plăcere cu pointerul, decât cu un prepelicar german. Că prepelicarul englez pur sânge nu e apporteur înăscut? Nu face nimic! Dresajul câinilor astăzi nu mai cunoaște imposibilități. Azi suntem în stare să învățăm să apporteze orișice fel de câine. Puțină interesare, puțină osteneală, răbdare, și prepelicarul englez devine și el un bun apporteur la vânatul cu pene, ba chiar și la iepuri.

Cine are nevoie de câine specialist, acel vânător să lase prepelicarul german acelor vânători, cari au trebuință de câine multilateral, acelor vânători, cari vânează la vânat de câmp, dar au și vânat de baltă și răpitoare și din când în când vânează și vânat mare.

Vânătorii din munți însă, cari n'au vânat mic, ci vânează numai la vânat mare, n'au nevoie de prepelicar, ci de un specialist pentru vânat mare: limier, basset german. (Dar nu niște bestii, cari gonesc tot felul de vânat mare, și pe care îi numim exagerând: copoii!).

Să nu ne luăm după modă, ci după normele vânătoreii, după felul vânatului la care facem vânătoreea. Să vânăm cu rase corespunzătoare terenului nostru, având de gând, ca să nu fie javră câinele nostru, un câine de origine obscură, ci să fie un câine pur sânge, cu pidigri de primul rang.

E adevărat, că sunt scumpi câinii pur sânge, dar să nu uităm, că acele javre pe cari le căpătăm gratis, ne vor costă mult mai mult ca un câine pur sânge.

Observ cu îndestulare, că printre vânătorii României

crește din zi în zi partida acelor, cari au interes pentru câini pur sânge.

Am aflat această creștere a interesului pentru câinii pur sânge și la expoziția și concursul din Cluj-Bonțida, anul trecut. Mi s'au prezentat prepelicari pur sânge și corcitură.

Un ofițer a fost foarte indignat, că i-am descalificat «pointeru» prezentat. Dar fiind om inteligent, l-am putut convinge și astăzi are o cățea cu pidigri de primul rang, pe care i-am trimis-o din Ungaria, dela un crescător de pointeri.

Un domn a venit la concurs cu un «pointer» cam suspect, dar l-am lăsat să concureze. Câinele s'a prestat destul de bine, proprietarul a căpătat o diplomă de încurajare și acest domn (regățean) m'a rugat să-i procur și lui un pointer pur sânge. I-am dat adresa și acum are și el câine pur sânge.

Iubitorii de prepelicari germani, tocmai 7 inși, m'au rugat să le trimit câte un cățel pur sânge.

Un vânător inteligent trebuie să aibă câine inteligent!

Dar am aflat la expoziția din Cluj și contrariul. Un regățean îmi prezintă doi câini. Imi băteam capul să descoper, oare cărei rase aparțin, căci se vede în acești câini: prepelicar german, copoi, limier și d... știe încă ce fel de rassă. I-am spus sincer, rugându-l să nu se supere: cu astfel de corcitură nu se vânează.

«Ce-mi pasă mie d-le — zice acest vânător — d-ta ai p'rerea d-tale; eu am părerea mea. Eu sunt vânător de 30 de ani, prăsesc câinii mei rassa Weimaraner Schweiss-hund (?!), am împușcat mai multe mii de prepelițe, am puști în valoare de 200.000 de lei». Zicând acestea, face stânga împrejur și fără să zică adio, s'a dus la vânătoare, ca — precum ziceau cei ce-l cunoșteau — să-și dresseze câinii «cu parul».

Astfel de vânători niciodată nu vor avea câini cum se cade, căci în ignoranța lor cred, că ei sunt cei mai pricepuți kynologi și vânători.

C O P O I U L

de Carol Riske

În numărul de Decembrie al revistei noastre, apreciatul colaborator d-l Ötvös Balázs, se ocupă într'un articol, de copoi. D-l Ötvös, pe care-l apreciem cu toții, ne este bine cunoscut din articolele sale kynologice și asupra culturii vânatului mic, care formează domeniul specialității d-sale. Mai ales articolele asupra câinilor de aret și în special asupra prepelicarilor germani sunt urmărite cu un viu interes de către cititorii noștri, d-l Ötvös denotând — după cum ne-am convins cu toții — o competență amplă pe acest teren, ceea ce a și contribuit desigur ca să fie invitat în repetite rânduri la noi în țară, spre a arbitra diferite expozițiuni și concursuri de câini de aret.

Dragostea pe care d-l Ötvös o manifestă față de câinele de aret, se transformă însă în ură pătimașă atunci când este vorba de copoi, și d-sa ar dori fără îndoială ca să-l vadă «pe acest brigant al pădurilor», pe această «bestie» cum îl denumește d-sa, dispărut de pe plaiurile și pădurile noastre, pe care le însuflețește cu chefnitul său; căci după d-l Ötvös, copoiul este un animal sălbatec, sanguin și incapabil de a primi orice dresaj.

În cele ce urmează voi căuta a combate în mod cu totul obiectiv și fără patimă, pe d-l Ötvös, pe care-l stimez și-l simpatizez pentru dragostea pe care o are

față de prepelicar, care este amicul nostru comun. În primul rând trebuie să protestez însă contra calificativului de *bestie*, pe care d-l Ötvös îl dă copoiului în toate articolele d-sale. Copoiul a fost și rămâne *un câine de vânătoare*; dar avem o altă bestie, și aceasta se numește *homo sapiens*, adică vânătorul care vânează incorect. Un braconier din nascare, va vâna afară din lege cu cel mai perfect prepelicar, pe când un vânător corect care este pătruns de dragoste față de vânatul său, va ști să vâneze corect chiar cu «bestia» de copoi.

Unul dintre motivele d-lui Ötvös, care îl face să urască atât de mult copoiul, este acela că acest câine n'ar fi susceptibil dresajului, ceea ce găsim rezumat în revista de Decembrie 1926: *Copoiul nostru este un câine sălbatec, care nu ascultă la comandă, nu-l putem chema după urma vânatului, fuge după vânat («goneșter» zicem noi) până unde-l duc picioarele, până unde-l pot duce plămâni.* Această afirmație se contrazice însă cu ceea ce scrie d-sa în numărul de Ianuarie 1926: *... noi putem învăța să aporțeze iepuri nu numai pe prepelicari, dar chiar și bestiile numite copoi.* Deci și d-l Ötvös admite, că cu oarecare bunăvoință putem dresa copoiul, — ceea ce nu este de mirare, căci copoiul fiind câine, trebuie să fie și inteligent.

Copoiul a fost câinele de vânătoare al bătrânilor noștri și din el își trag origina rasele noastre de prepelicari, cari cu timpul au început să-l înlocuiască, corespunzând în general mai bine condițiunilor modificate ale vânătoarei moderne. Primii câini de aret erau numai câini pontatori, cari nici nu aportau vânatul măcar; datorită însă dresajului, calitățile le-au fost cu timpul amplificate,

începând cu aportul și mergând în mod progresiv. Cei mai buni câini, cu calități multilaterale, au fost întrebuințați pentru reproducție, și datorită unei selecționări sistematice ne-am format prepelicarii de astăzi, cu calități ereditare. Adeseori putem observa căței mici de 2—3 luni — și în special reprezentanți ai raselor engleze, care sunt mai precoce — aretând găinele din curte a patron, și aportând orice la perfecție. Și tot grație dresajului treptat, am ajuns la prepelicarul universal al lui Oberländer, care acum 25 ani era considerat drept o utopie. Copoiul însă a căzut în uitare, și nimeni nu s'a mai preocupat de el. Vânătoria cu copoi s'a menținut mai mult prin părțile muntoase și în unele regiuni de șes cu complexe mari de pădure și desisuri, iar copoiul a devenit în mare parte câinele de vânătoare al țaranului. Țăranul însă, ce s'a putut ocupa de el, ce dresaj a putut să-i dea? El, lipsit în genere de educație vânătorească, a vânat cu copoi în mod sălbatec, discreditând acest câine de vânătoare. Din această cauză majoritatea vânătorilor culti îl critică și-l disprețuesc — în special acei ce nu-l cunosc — kynologii nu se preocupă de el, nimeni nu încearcă să-i dea un dresaj și să-l selecționeze, iar copoiul nu este reprezentat la nici o expoziție canină. Asta însă numai la noi în țară; dacă copoiul ar fi într'adevăr bestia inutilă și stricătoare, după cum ne afirmă d-l Ötvös, el ar fi dispărut de mult din țările Occidentului, ca Germania și Franța. Totuși în Germania el este reprezentat prin diferite rase despre cari nu voi vorbi, căci aceasta a făcut-o d-l Ötvös într'un articol anterior, iar francezii au și ei copoi lor, dintre care cel mai introdus este *Briquet*-ul, cu părul lung sau scurt. O altă varietate a *Briquet*-ului este *Briquet*-ul d'*Artois*, care de vreo 10 ani a început să devină tot mai popular. Insfârșit mai găsim la francezi următoarele rase principale de copoi: *Chien de Porcelaine* și *Beagle*. Copoi întrebuințați pentru vânătorile călare (*chasse à la cour*) și denumiți în Franța «*chiens courants de grand équipage*» formează după mine o categorie aparte și nu vreau să-i clasez alături de copoiul nostru, căci aceia gonesc mulți la un loc, un singur vânat. Ei sunt reprezentați în Franța prin rasele: *Chien d'Artois*, de *Saint-Hubert*, *Normand*, *Saintongeais*, *Gascon*, *Griffon Vendéen*. În Anglia rasa bine cunoscută este *Foxhound*-ul, iar în Germania unde dela războiul încoace acest fel de vânătoare aproape a dispărut, nu-mi amintesc să existe vreo rasă națională de copoi pentru vânătoria călare.

Reîntorcându-ne la copoiul nostru, vedem prin urmare, că în Occident el nu este considerat drept o bestie, ci că acolo i-se dă toată atenția și solitudinea pe care o merită.

D-l Ötvös ne comunică în revista de Ianuarie 1926, că îi cunoaște pe copoi, că a vânat cu ei: *Și eu cunosc copoi, și eu am vânat cu ei, dar să mă ierte d-l G. (prietenul d-lui Andrei), că mie nu mi-a jost greu «să renunț la plăcerile ce mi le procurau o goană a lui Dudaș, Lantos, etc., pe urma» — căprioarei și cerboaiței. . . Și în revista de Decembrie 1925: . . . noi eram deja la pândă pe trecătorile cunoscute și așteptam cu nerăbdare chefnitul copoilor. . . Dar dacă trecea un vânat care nu era oprit de lege, trăgeam și-l împușcam fără milă, gândindu-mă ca un*

bun elev al «școalei vechi»: Sunt vântor ca să vânez, ca să mă ndeletnicesc cu împușcarea vâna ului; . . . Mai târziu d-l Ötvös, citind cărțile amicului d-sale, a ajuns la o altă mentalitate vânătorească, devenind adeptul «școalei noi»; iar copoi, cari până atunci îl serviseră cu dragoste, procurându-i nenumărate clipe de plăcere vânătorească, i-a împușcat fără milă. Vina însă n'au avut-o bietele animale cari credeau că nu-și fac decât datoria servindu-și stăpânul, ci vina a purtat-o singur d-l Ötvös, care în vremea aceea nu știa să vâneze corect, și care în momentul când din propria-i vină și-a văzut teritoriul depopulat de vânat, s'a răzbunat asupra copoilor săi. . .

N'aș dori însă ca să fiu înțeles greșit, în privința concepției mele asupra vânătorei cu copoi, și deaceia cred de cuviință să dau oarecari lămuriri: Vânătoria cu copoi, pentru a fi o vânătoare corectă, este în funcție de anumite condițiuni: Ea nu poate avea loc în nici un caz pe teritorii de munte cu vânat nobil și căprioare multe, nici în timp de vară când copoiul ar neliniști cu chefniturile sale vânatul care puiază, și nici pe anumite teritorii de câmp unde se face cultură de vânat, cheltuindu-se sume importante în acest scop. Pe un teren muntos și accidentat însă, unde nu există vânat nobil, — și la pădurile de șes cu desisuri mari, și la stuf iarna, copoiul este o necesitate pentru vânarea mistreților, a vulpilor, a pisicilor sălbatice, adică a vânatului stricător și... ei bine, chiar a iepurilor. Eu am văzut în Cadrilater la un turc, un *Barac* (rasă de copoi bulgărești cu părul țepos, semănând cu griffonul german) care gonea lupul ca pe iepure, fără pic de dresaj. Și acesta nu este un caz izolat! De aci rezultă că putem folosi cu succes copoiul, pentru reducerea răpitoarelor, care în multe regiuni nu pot fi vâdate, din cauza felului terenului, decât cu câinii. Ar trebui numai să ne dăm osteneala și să dresăm acest câine. Și spre a întări cele afirmate, voi adăuga că în anumite regiuni ale Ardealului se pot vedea mulți copoi dresați la urs și mistreț; acești câini, de un curaj extraordinar, se luptă cu jivinele munților fără frică, după cum o dovedesc numeroasele cicatrice provenite dela colții mistrețului și labele ursului. Copoi aceia sunt de o mărime colosală, au o căutătură francă și firoasă, și sunt dresați să urmărească numai vânatul răpitor. Stăpânii lor sași sau unguri, cu o veche tradiție vânătorească, au știut să-și dresseze această «bestie», și să se servească de ea în mod absolut corect; și ca probă că au reușit pe deplin, fără a gonî sau speria vânatul, n'avem decât să privim spre teritoriile lor îmbeșugate de vânat.

D-l Ötvös recomandă în numărul de Decembrie 1926, acelor vântori cari sunt stăpâniți de pasiunea de a vâna cu copoi — cu câini gonitori —, pe baseto-copoi, pe baset și câinii germani din rasele *Kleiner Münsterländer* (pe românește d-l Ötvös îl numește *Spion*¹⁾ — expresie pe care o aud pentru prima oară) și *deutscher Wachtelhund*, iar pentru vânătoria exclusivă a mistreților d-sa laudă următoarele trei rase: *Pulii*, *Komondorul* și *Kuvaszul*. Eu cred însă că problema s'ar rezolva mult mai ușor cu ajutorul copoiului, căci baseto-copoiul gonește și el ca

¹⁾ Spion este una din denumirile nemțești ale acestui câine. N. R.

copoiul, ba uneori chiar mai bine decât acesta, — basetul însă nu-l poate înlocui pe copoi niciodată, iar celelalte rase de cari vorbește d-l Ötvös sunt ca și necunoscute la noi în țară. În special pe terenuri sărace în vânat nu ne putem folosi de un «*Stöberhund*», adică de un câine care numai stârnește vânatul, așa cum ni-l recomandă d-l Ötvös, și care nu urmărește vânatul cu persistență, — ci acolo avem nevoie de un copoi bun și rezistent, cu pasiunea și ardoarea sa neîntrecută. Trecând peste aceste considerente însă, și admitând cazul că ne-am putea folosi de câinii descriși de d-l Ötvös pentru condițiunile noastre de vânătoare, — dar de unde să ni-i procurăm? În țară nu se găsesc, deci ne rămâne numai calea importului. A aduce însă astăzi un câine din străinătate, este un lux pe care și-l poate permite o infimă minoritate de vânători; căci în afară de prețurile loco chenil, cari acestea chiar sunt mari pentru noi, datorită valutei noastre — se mai adaugă și taxele de transport și cele vamale, cari, mai ales aceste din urmă, sunt pur și simplu scandaloase. Deci importul de câini din străinătate rămâne pentru 99% din vânătorii noștri o imposibilitate.

Continui, cu rugămintea de a nu fi luat drept un adept al «vechei școli», căci eu aș trage bucuros în iepuri «semi-domestici» și în potârniche crescute în volieră — dar nu prea am. Dar cu toate acestea vânătoarea pentru mine, pentru a mă satisface pe deplin, trebuie să aibă și un pic de romantism și să păstreze o nuanță măcar din felul cum se practică odată — iar să nu fie o simplă afacere comercială. Pentru mine chefnitul copoiului este o muzică cerească, care-mi încântă sufletul.

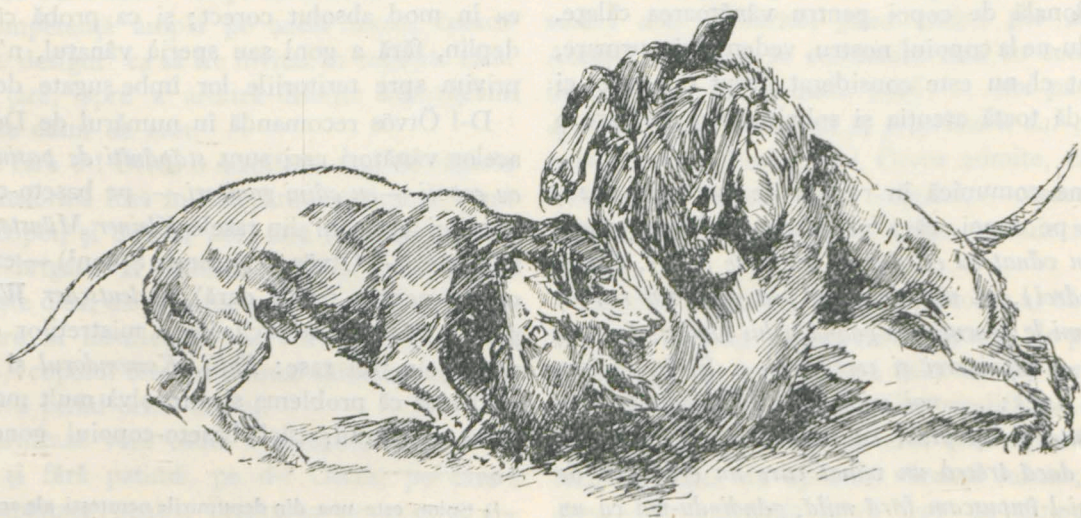
Dela pasiunea vânătorului stăpânit de dragostea copoiului, mai este însă un drum lung până la afirmația d-lui Ötvös din revista de Decembrie 1926: *Știu că mulți vânători necunoscând modul corect de a vâna la vânat mare (Pirsch, sărita), nu se vor lăsa de întrebuintarea câinilor gonitori, nici dacă legea le-o interzice în mod sever. A vâna cu copoi, e o patimă mult mai înfocată ca aceea a braconierilor. Cine e stăpânit de această pasiune, acel*

vânător (?) e în stare să se opună legii, numai ca să-și poată satisface o patimă, de care nu poate scăpa. D-l Ötvös probabil că n'a fost stăpânit de această patimă în tinerețea d-sale, atunci când s'a decis atât de ușor să renunțe la vânătoarea cu copoi, împușcându-și tovarășii de altădată? Aceasta a făcut-o d-l Ötvös cum a socotit de cuviință, dar eu cred totuși că se cam pripește și merge prea departe în aprecierile d-sale, jignind pe mulți vânători, a căror corectitudine vânătoarească nu lasă nici o îndoială...!

Deci în rezumat: *Să păstrăm acest câine care împreună cu câinele ciobănesc este singura rasă românească, să-l smulgem din indiferența generală, să-l selecționăm și să-i dăm un dresaj; să-l scoatem în primul rând din mâna țărănilor cari vânează cu el în mod ilegal și să-l dăm în seama vânătorilor corecți, apărându-l de dușmanii răuvoitori cari duc o nedreaptă campanie de patimă și ură pentru stărpirea lui, și să facem din el cu timpul un câine cu calități constante și util din toate punctele de vedere a vânătoarei corecte. Iar când vom atinge odată acest țel, desigur că și legea îl va privi cu mai multă indulgență.*

La încheiere, mai trebuie să precizez un lucru. Eu, dacă mă si'esc să apar «în secolul al XX-lea» acest câine oropsit, aceasta nu însemnează nicidecum că aș fi un dușman al câinilor de aret. Din contră! Dragostea mea a aparținut întotdeauna în primul rând prepelicarului, care este câinele meu preferat, fiind cel mai inteligent și multilateral dintre rasele de vânătoare, cecece amicii și cunoscuții mei bucureșteni și din țară, o pot confirma oricând. Am avut și am și astăzi încă Gordon-setteri, și în vara trecută mi-am adus dela Arad o cățea prepelicar german cu părul scurt, din câinii d-lui Dr. Victor Graur. Iubesc prepelicarul, dar nu urăsc copoiul, căci îmi place să judec drept și să dau Cezarului, ce este al Cezarului!

Iar pe d-l Ötvös — cine știe! — poate că-l voi cu noaște vreodată și personal — nu numai din colaborările d-sale — la vreo expoziție sau concurs de prepelicari, unde sper să mă prezint la toamnă cu prepelicarul meu german.

EXPOZIȚIA ȘI CONCURSUL DE PREPELICARI, ARANJAT ÎN ZILELE DE 31/X—1/XI/1926 DE „REUNIUNEA PRĂSITORILOR DE CĂINI DIN ROMÂNIA“

RAPORTUL OFICIAL AL ARBITRULUI

Când am acceptat invitațiunea «Reuniunii Prăsititorilor de Căini din România» de a arbitra expoziția și concursul de prepelicari, am plecat deacasă convins că materialul ce mi se va prezenta, va fi așa fel, că voi fi nevoit să descalific 50—60% iar la concurs voi putea premia, numai grație bunăvoinții mele, cel mult 1—2 prepelicari.

Aveam această convingere, căci lipsa de interese ce am observat la expoziția și concursul din anul trecut, nu mă putea face să sper contrariul.

Am rămas plăcut surprins.

S'au prezentat la expoziție 24 prepelicari, — un număr, ce pentru un început, — căci ce este decât un început expoziția a doua — și se poate numi frumos chiar, într'o țară mai avansată din punct de vedere Kynologic.

Materialul prezentat la expoziție se apropie, ca valoare medie, de nivelul unei expoziții serioase.

Dela întâia privire mi-am dat seama că aci pot aplica o critică severă, că nu e nevoie să «menajez pe începători» prin o critică îngăduitoare. Am aplicat deci o măsură așa de severă, încât n'am întrebuințat mai severă nici la alte expoziții.

Nu am fost nevoit să judec numai în baza aspectului general («auf Blick») ci am putut aplica sistemul de puncte al «Clubului de prepelicari» cu sediul în Budapesta, — sistem, care notoriu, este cel mai sever.

La sistemul de puncte arbitru nu *premiază, ci califică*, adică definește *valoarea absolută a formei* câinelui expus, iar premiarea și repartitia premiilor de onoare, revine comitetului aranjător.

Calificarea are patru grade: excelent, prea bun, bun și suficient. Deasupra acestora stă gradul de «champion» ce se poate da foarte rar.

Ar fi prea lung să mai ocup aci, în cadrul restrâns ce mi l-am fixat, de aprecierea formelor tuturor prepelicarilor expuși, voi comunica deci numai pe scurt calificarea dată.

I) Prepelicari englezi.

Stop. (Tatăl Kesako; mama Leda). Prăsită de d-Idr. Ernest Djuvara, profesor universitar, București. Propr. d-l președinte de tribunal Șutzu Alexandru, Cluj. Căine cu aspect fin, elegant, sistemul osos bine format, al cărui singure defecte se află la conformația capului și a picioarelor anterioare.

Calificarea: *prea bun.*

Pe ceilalți prepelicari engleji ce mi s'au prezentat, am fost nevoit să-i resping, — din punct de vedere al formelor.

II) Prepelicari germani cu părul scurt.

a) Căini în vârstă.

1. Gemma de Matra (1. Traps Altenau; in Patti Altenau). Prăsit de Mraz Gheorghe, din Soskostyan, Ungaria. Propr. Szabo Coloman, Ing. silvic, Beiuș.

La acest prepelicar cu forma foarte nobilă, bine lagată și sistem osos relativ bine dezvoltat, — cu un cap de o frumusețe rară, de nu se poate un cap mai frumos la un

prepelicar german; am excepționat doar talia, ca prea mică.

Calificarea: *prea bun.*

2. *Styx Hubertus* (Tell Schellenturm-Sari Hubertus) Pras. Dr. Victor Graur Arad; propr. Dr. Bod Petru, Bonțida. Făcând abstracție dela mici defecte, calificarea: *prea bun.*

3. *Treff* (Lord, Lady) prăs. și propr. Hodiș, Cluj.

Calificarea: *bun.*

4. *Wanda Kamara* (Traps Altenau-Astaroth Usedom). Prăs. Tihanyi Bela, Budafok, Ungaria, propr. Iuliu Roșescu, Cluj.

Cățea cu un pedigree de prima calitate, s'a îndreptat dela expoziția de acum un an, până în prezent.

Calificarea: *foarte bun.*

b) Căini tineri:

1. *Prinț de Bihor* (Blitz von Slatina-Gemma de Matra). Prăs. Szabo Coloman, Beiuș, propr. Andrei Alexandru, ing. silvic, Caransebeș. Am găsit prea puțin de excepționat la acest căine, nițel prea mare. Calificarea: *prea bun.*

2. *Lady* (Tref Nora). Prăs. Huber Th., propr. Constantin I., Cluj.

Dacă această cățea cu linii nobile, structură bună și elegantă ar fi avut un sistem osos mai bun, ar fi putut câștiga calificarea: «excelent». Nu i-am putut acordă decât: *prea bun.*

3. *Lala* (Styx. Hubertus-Nora). Prăs. Lt.-Colonel Bozac Aurel, Cluj, propr. Căpitan Vlădescu Dumitru, Cluj. Cățelușă bine formată, care se poate încă desvoltă.

Calificarea: *bun.*

4. *Estella Orlo* (Pharan de Matra-Wanda Kamara). Prăs. Csaklany Tib., propr. Lt.-Col. Bozac Aurel, Cluj. Cățel cu un corp excelent, oase bine formate, doar capul nu-i este destul de nobil.

Calificarea: *prea bun.*

Ceilalți prepelicari nearătați mai sus, obținând o calificare mai mică decât «bun», nu-i menționez aci în mod special, și trec la descrierea concursului ținut la 1 Noemvrie.

Anul trecut s'au prezentat numai patru prepelicari la concurs. Anul curent prezintă un mare progres față de cel trecut, nu numai pentru numărul câinilor concurenți, dar, mai ales pentru valoarea lor calitativă. S'au prezentat 13 prepelicari la acest concurs, pentru ținerea căruia mi s'a oferit terenul din Bonțida. Timpul ne-a favorizat, vânatul a fost corespunzător. Fiecare prepelicar a dat de mai mulți iepuri, numai la potârnică n'am putut conduce pe toți prepelicarii, căci deși am văzut două familii de potârnică, dar acestea s'au ridicat departe. Numai doi prepelicari au avut norocul să dea peste potârnică, încât să le pot aprecia ținuta lor la păsări în mod nemijlocit și nu prin deducțiune, căci este obiceiul general că dacă prepelicarul nu dă peste păsări, atunci aprecierea pentru acest soi de vânat se face din cele observate de arbitru la ținuta câinilor față de iepuri.

Lucrul la câmp al prepelicarilor l-am cotat cu puncte conform regulilor internaționale. Renunț să public în cadrul strâmt al articolului publicarea tabelii de cotare și comunic numai explicațiunile caracteristice.

I. *Prepelicari englezi.*

1. *Stop.* Präs. Ernest Djuvara, propr. Alexandru Sutz. Se vede pe acest prepelicar cu sânge nobil, că a vânat mult cu stăpânul său, care îl tratează aspru și sever, dar ține iubitor la câinele său pur sânge, căci numai astfel se poate obține, ca pointerul atât de pasionat, să devină așa de ascultător, atât de atașat și să țină relațiune așa de credincioasă cu conducătorul său.

La început merge mai încet, rămâne aproape și caută cu capul jos. Când însă atrag atențiunea conducătorului său să dea drumul prepe ȋcarului englez, să caute mai departe (la distanță mai mare) să vadă dacă are în el temperamentul și stilul mare, ce se cere unui prepelicar englez, atunci abiă a izbucnit din el focul ȋnnăbușit, și cu un temperament demn de un prepelicar, străbăteă terenul într'un stil destul de sistematic.

Iepurele l-a pontat (arătat) frumos, dar l-a gonit (a alergat după el). Dacă acest prepelicar ar fi avut un dresaj sistematic, ar fi arătat cu mult mai mult, căci are în sânge capacitatea pentru aceasta.

Premiul: *diplomă de încurajare.*

2. *Lori*, setteră engleză, cățeă. A sosit din regat cu stăpânul său în seara zilei de expoziție, deci aprecierea formelor a trebuit să o fac în ziua concursului.

Calificarea: *forme: prea bun.*

Proprietarul ei: Zacopceanu Constantin, se vede că a vânat mult cu acest prepelicar de 5 ani, căci a arătat o supunere și atașare asemănătoare acelei dintăiu. A avut ocazie să pondeze la iepuri.

Premiul: *diplomă de încurajare.*

3. *Dick* pointer, câine. Propr. Iliescu I., Cluj. Forma acestui câine de tip greoi, și statura mare, nu este insecțiionabilă, nu i se poate dovedi nici o descendență, dar l-au adus la concurs pentru ca stăpânul său prezentându-se cu el, să vadă deosebirea ȋntre prepelicarii dovedite pur sânge și prepelicarii de o descendență nesigură.

Dick. s'a prezentat cu mult mai bine decât m'am așteptat dela el. Aceasta este însă în primul rând meritul proprietarului său, care și-a jertfit multă energie și oboseală, spre a ajunge la rezultat cu câinele său.

Tocmai pentru aceasta, nu câinelui, ci proprietarului i s'a conferit diploma de încurajare. În interesul cauzei ȋmi complac de a mențiionă că d-l Iliescu m'a rugat, să-i procur un pointer cu pedigree, cu care să se poată prezentă la concursul din anul viitor.

II. *Prepelicari germani.*

a) *Concursul câinilor în vârstă.*

1. *Nora*, propr. Lt.-Colonel Bozac Aurel, inspector de vânătoare, Cluj. Acest prepelicar cu un exterior nu prea frumos, dar cu sânge nobil în vine și la concursul din anul trecut numai pentru aceea i s'a conferit numai premiul II, fiindcă n'a putut să prezinte pedigree. ȋntre timp însă s'a stabilit, că această cățeă cu un sânge nobil a prăsit-o moșierul Szasz Francisc din Camăraș din o cățeă într'a-devăr cu pedigree. Această descoperire nu înseamnă însă

că în urma acestui fapt, Nora poate fi considerată ca având pedigree, — dar incontestabil este pur sânge. Aceasta a dovedit-o și prin lucrul său, căci a atins un număr mai mare de puncte, decât cele 130 necesare pentru obținerea premiului.

Ascultătoare, având însă independența necesară. Pe teren deschis galopează, caută departe (la distanță mare); în teren acoperit rămâne mai aproape, păstrând relațiunea cu conducătorul său. Pondează absolut fin vânatul, la vederea iepurelui rămâne liniștită; vânatul ȋmpușcat îl aduce iute, târătura o urmează precis și ridică îndată iepurile și îl aduce.

Nora ar fi câștigat la orice concurs premiul I.

Premiu. Diplomă de Stat, cu medalie de aur și premiul de onoare a d-lui Moldovan Gr., un sigiliu și cuțit de hârtie de argint, în etui.

2. *Gemma de Matra* (vezi raportul arbitrilor la expoziție). Această cățeă cu pedigree excelent și pur sânge, a rămas numai în privința disciplinei, la purtarea cu vânatul târit și la aportatul potârnichei cu 11 puncte în urma lui Nora, dar a atins totuși și ea punctele necesare pentru câștigarea premiului ȋntăiu.

Premiul I b, Diploma de Stat cu medalia de argint și premiul de onoare o casetă pentru țigări.

3. *Wanda Hubertus* (tatăl Tell Schelemtun, mama Sari Hubertus), prăsită de Dr. Victor Graur, propr. Lt. Herman Barth din Cluj. (Aprecierile formelor externe le-am făcut la expoziția de câini din anul trecut).

E mare păcat, că stăpânul ei din cauza celorlalte ocupațiuni ale sale, se ocupă puțin de ea. Cățeaua are un temperament extraordinar, dar nu i se poate oferi mișcarea suficientă, din cauza locuinței în oraș.

Pentru a o putea totuși stăpâni, proprietarul o ține din scurt.

Luând de bază calitățile bune moștenite dela părinții săi nobili și anume, temperament, nas bun, pontare și ținerea urmei, i-am putut acordă premiul al III-lea: Diploma de Stat cu medalie de bronz. Ca premiu de onoare a primit un cuțit de vânătoare.

4. *Styx Hubertus* (vezi raportul arbitrilor la expoziție). Proprietarul său Dr. Bot Peter vânează după sistemul său propriu cu câinele acesta și după informațiunile primite, Styx este un prepelicar bun, recunoscut. Pentru recunoșterea calităților sale ȋnnăscute i s'a dat premiul III/b, Diplomă de Stat și medalie de bronz.

b) *Concursul tinerilor:*

1. *Prinț de Bihor* (v. expoziția). Dacă n'aș spune de acest câine de mare calibru nimic mai mult, decât că este fiul Gemmei de Matra și că dresorul lui este proprietarul său ing. silvic Andrei Alexandru, prin aceasta am spus dejă și aceea că a eritat în clasa celor tineri premiul I. Stăpânul său l-a prezentat la concurs în clasa celor tineri pe câinele de abiă 1 și 1/2 an, dar l-ar fi putut prezentă liniștit și ȋntre prepelicarii în vârstă, căci cu felul cum a lucrat, ar fi atins și ȋntre câinii bătrâni, numărul de puncte cerut pentru aceasta.

Caută în galop cu nasul semiridicat, căutând terenul la stânga și dreapta. Are dresura excelentă dar se vede, că ascultarea lui exemplară, este a se atribui în

prima linie capacității sale înnăscute. Am constatat, că dintre toți câinii, are cel mai bun nas și cea mai mare aptitudine de ținerea urmei.

Premiul: Diplomă de Stat cu medalie de aur și două premii de onoare (raniță și termos).

Premiul II și III nu l-am putut distribui prepelicarilor germani tineri, căci deși toți au împlinit vârsta de un an, totuș sunt așa de puțin dresați, încât nu mi-am putut forma o părere precisă despre ei, într'un timp atât de scurt și cu puțin vânat.

Doar la «Lola» (Styx Hubertus x Nora) a d-lui căpitan Vlădescu, se vede că a avut parte de o educație serioasă. Stăpânul n'a putut veni decât în orele de după amiază la noi, — din cauza serviciului său, — și pe când i-a venit rândul, n'am mai avut ocazie să o conducem pe «Lola» în fața vânatului. Dealtminteri e foarte ascultătoare, se mișcă cu temperament și a adus frumos potârnichea aruncată.

Premiul cel mai mic, — *Diplomă de încurajare* a meritat-o, — Cățelușă cu frumoase forme Lady (Treff Nora) a d-lui Constantin I., s'a dovedit de un temperament atât de aprins, pe care nu-l poate stăpâni decât un dresaj metodic, într'atât încât câinele nu numai ca să lucreze pe cont propriu, dar mai ales să se supună voinții stăpânului ei.

Tyra (Styx Hexe) a d-lui Rop Silviu, deasemenea are un temperament aprins și deaceea n'a putut să-și arate în total calitățile sale înnăscute, căci neavând parte de un dresaj corespunzător, iepurii ce-au sărit, au scos-o atât de mult din sărite, încât a devenit neînfrănată. Mișcările, stilul, nasul, etc., o îndreptățeste și pe ea la: Diplomă de încurajare.

Pe *Pick-ul* d-lui Enyedi Martin, fiind castrat, numai deaceea l-am admis la concurs, pentru a mă convinge despre capacitatea de a dresa prepelicari a stăpânului său. Prepelicarul castrat, nefiind material de prăsilă, se exclude dela participarea la expoziție și dela concurs, — dar la concursurile de prepelicari se obișnuște a se da și diplomă pentru conducători. Această diplomă a meritat-o d-l Enyedi și sperăm, că pe viitor își va valida această capacitate, pe un material apt pentru prăsilă.

Acelaș lucru pot să-i spun și d-lui Căpitan Popescu Ilarie. Prepelicarul d-sale cu numele «Lombi» nu este un material, care să merite energia și oboseala cheltuită cu el. Dar d-l Căpitan Popescu este un înflăcărat amator de câini, — și după cum s'a arătat, — și dresseur eminent. Dacă ar fi întrebuințat energia și pricepera aceasta, — ce a hazardat pe câinele său de descendență incertă, — asupra unui prepelicar pur sânge, — cred cu sfințenie, că numele câinelui său l-ar fi cetit printre premiile din

raportul de față de arbitraj. Sperăm că în viitor și d-l Popescu va egală încrederea pusă în d-sa, prin un prepelicar cu pedigree.

Aranjarea unui concurs de prepelicari nu este lucru ușor. Numai acela, care a trecut prin așa ceva, — știe câte piedici și greutăți trebuiesc învinse, chiar și în o țară, unde Kynologia este pe un nivel desvoltat. Cu atât mai greu este a organiza un concurs într'o țară, unde adesea lipsește interesul pentru un câine de vânat nobil (în care chiar și unii dintre vânători rād de faptul, că se aranjează expoziție și concurs de câini). . . Că a reușit a se aranja a doua oară în Cluj expoziție și concurs de prepelicari, aceasta este a se mulțumi sufletului «Reuniunii Crescătorilor de Câini», d-lui Lt.-Colonel Bozac Aurel și secretarului eminent al Reuniunii, d-lui Csaklany Tiberiu.

Dar și ostenelele unor astfel de conducători ar fi rămas fără rezultat, dacă Societatea de Vânătoare din Bondița nu ar fi pus la dispoziție teritoriul, care după împrejurările de aci se poate numi bun.

Pe lângă toate acestea (organizarea, teritor), poate are importanță și mai mare sprijinul material. Se compete recunoștință Societăților de Vânătoare din Județul Cluj, din Beiuș și Gherla, din ajutoarele cărora juriul a cumpărat premiile de onoare și a acoperit în parte cheltuielile.

Dacă înfine, se va realiza acel vis, care în țările apusene este realitate, că și Statul sprijinește prin favoruri de călătorie, premii, etc., mișcarea pornită și de o importanță mare pentru țară, — atunci și România va ajunge ca expozițiile ei și concursurile sale de câini să se ridice la nivelul dorit ¹⁾.

Cluj, la 3 Noemvrie 1926.

(ss) ÖTVÖS BALÁZS.

¹⁾ Ținem de cuviință, să mulțumim și în acest loc d-lui Ötvös Balázs, care deși este de alt neam și locuitorul unei alte țări, nu uită țara în care s'a născut, ne este un prieten sincer și depune atâta muncă prețioasă, pentru înflorirea kynologiei noastre. Cunoaștem din Revistă și pe ceilalți luptători ai acestei cauze frumoase și patriotice, dorindu-le spor la muncă și succese frumoase pentru viitor.

Cât suntem informați, «Reuniunea Regnicolară a Prăsitărilor de Câini din România» cu sediul în Cluj, va aranja și în anul curent o expoziție și concurs de prepelicari la Timișoara. Rugăm «Reuniunea» să ne înștiințeze din timp, ca să putem informa cetitorii Revistei, de data, condițiunile de participare, etc., a expoziției și concursului.

Poate la alt an, se va găsi o societate, sau vânător mărinos care punând la dispoziție un teren corespunzător, va da posibilitatea aranjării unui concurs și expoziție, și aci la București, unde s'ar găsi foarte mulți interesați, fiind prepelicarul câinele de predilecție al vânătorului din vechiul Regat. N. R.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

Primum dela «Oficiul Vânătorilor Regale» comunicarea că, pe întreg cuprinsul teritoriilor sale de vânătoare, în o întindere de 150.000 ha., s'a împușcat în cursul anului trecut următorul vânat util și răpitor: 3 cerbi, 16 mistreți, 24 capre negre, 1 căprior, 10 cocoși de munte, 13 urși, 6 lupi, 1 răs, 15 vulpi, 2 viezuri, 2 vidre, 3 nurci, 6 pisici sălbatice, 22 jderi.

6 cerbi au fost găsiți împunși de către personalul de vânătoare.
(ss) *A. Mocsonyi*

Maestrul Vânătorilor Regale

DONAȚIUNI PENTRU MUZEUL DE VÂNĂTOARE

2. D-l Emeric Sas	500	Lei
2. » Eugen Moldovan	1000	»
3. Asociația Vânătorilor din Sighet	1000	»
4. » » «Diana» din Vișeu-de-Sus	1000	»
5. » » «Valea Iza» Dragomirești	1000	»
6. » » «Gutâi» Sighet	1000	»
7. Societatea Vânătorilor «Mara» Sighet	1000	»
8. » » «Șerbanul» Petrova	600	»
Total	7100	Lei

Din această sumă cu 5600 lei s'a cumpărat și expedit pentru muzeu o blană de urs, iar restul de 1500 s'a expedit de noi Băncii Franco-Române din București.

Sighet, 29 Decembrie 1926.

Inspector de vânătoare, (ss) *Aurel Micu*

Primăria Comunei Socond

No. 834/1926

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat din comunele aparținătoare notariatului Socond din comunele Socond, Soconzel, Cuta, Stăna se va da în arendă prin licitație publică în localul biroului notarial din Socond la 1 Aprilie 1927. Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi în acest birou între orele oficioase.

Dat Socond la 26 Ianuarie 1927. Jud. Satu-Mare.

Notar, (ss) *Rado Anton*

Primăria Comunei Valea Lungă

No. 449/1926

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu art. 814 din legea pentru protecția vânatului, regulamentul vânătoarei, se aduce la cunoștința publică că dreptul de vânat al comunelor Valea Lungă, Lodroman și Glogoveț, jud. Târnava Mică, se dă în arendă prin licitație publică pe timp de 6 ani cu începere dela 1 Februarie 1927.

Ziua de licitație va fi 31 Ianuarie 1927 la ora 11 a. m. în comuna Valea Lungă pentru toate trei comune.

Prețul de strigare pentru comuna Valea Lungă este 2000 lei; pentru comuna Lodroman 400 lei și pentru comuna Glogoveț 600 lei.

Doritorii de licitație sunt obligați a prezenta autorizația prescrisă la art. 13 din legea vânatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea la biurul notarial.

Licitația se va face în conformitate cu art. 72—85 din legea contabilității publice.

Valea Lungă, la 20 Decembrie 1926.

Notar cercual, (ss) *Kanabé*

Primăria Comunei Dobolț

No. 186/1927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 12 Martie 1927 la orele 9 a. m., se va ține licitație publică în localul Primăriei, pentru darea în arendă a teritoriului de vânat al comunei Dobolț, în estindere de 110 jugăre cadastrale, pe timp de 10 ani, cu începere din anul 1927.

Arendarea acestui drept se va face cu aplicațiunea art. 72—83 din Legea contabilității publice, precum și cu îndeplinirea prevederilor legii pentru protecția vânatului.

Concurența va începe la suma de Lei 500 pentru fiecare an.

Doritorii pentru a fi admiși la licitație vor depune anticipat o garanție provizorie de 20%.

Condițiunile speciale de arendare se pot vedea în fiecare zi de lucru la Primărie.

Dobolț, la 21 Ianuarie 1927 (jud. Satu Mare).

Primar, (ss) *Adalbert Segedi*

Notar, (ss) *Leon Bârle*

Primăria Comunei Arbore

(jud. Suceava)

PUBLICAȚIUNE

Noi, Grecu Ioan, primarul comunei Arbore, județul Suceava, având în vedere interesele comunei, dispozițiunile art. 8—46 din legea pentru protecția vânatului și în urma hotărârii consiliului comunal în ședința ținută în ziua de 10 Ianuarie 1927, publicăm spre cunoștință generală că în ziua de 24 Februarie 1927, orele 2 p. m., se va ține licitație publică prin strigări în localul primăriei din Arbore, pentru arendarea dreptului de vânătoare de pe teritoriul acestei comune.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 78—83 din legea contabilității publice.

Arendarea se va face pe un termen de 5 ani, începând dela 1 Ianuarie 1927.

Prețul dela care va începe licitația este de 2000 lei anual.

Concurenții trebuie să poseadă autorizația necesară eliberată de Ministerul Domeniilor și vor depune o garanție provizorie în sumă de 3000 (trei mii lei) înainte de a se deschide licitația.

Se observă că conform deciziei ministeriale No. 85052/1926 este oprit vânatul util pe timp de 2 ani.

Primar, (ss) *Ioan Grecu*

Secretar, (ss) *Vasile Ciobaiă*

Primăria Comunei Băbești

No. 187/1927

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 5 Martie 1927, la orele 9 a. m. se va ține licitație publică în localul Primăriei, pentru darea în arendă a teritoriului de vânat a comunei Băbești, în estindere de 2300 jugăre cadastrale, pe timp de 10 ani, cu începere din anul 1927.

Arendarea acestui drept se va face cu aplicațiunea art. 72—83 din Legea Contabilității Publice, precum și cu îndeplinirea prevederilor Legii pentru protecția vânatului.

Concurența va începe la suma de Lei 800, pentru fiecare an.

Doritorii pentru a fi admiși la licitație vor depune anticipat o garanție provizorie de 20%.

Condițiunile speciale de arendare se pot vedea în fiecare zi de lucru la Primărie.

Băbești, la 22 Ianuarie 1927.

Primar, (ss) *Melentie Varga*

Notar, (ss) *Leon Bârle*

Primăria Comunei Gotești

Județul Cahul

No. 5146/1926 Dec. 1

PUBLICAȚIUNE

Se publică pentru cunoștința generală că în ziua de 30 Ianuarie 1927, ora 10 dimineața, se va ține licitație publică orală, în localul primăriei acestei comune pentru arendarea terenului de vânătoare proprietățile locuitorilor, în suprafață de 5000 ha, pe termen de 5 ani.

Amatorii se vor prezenta în localul primăriei cu garanția de 10%.

Prețul dela care va începe licitația este de 2000 lei anual.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea contabilității publice sunt aplicabile acestei licitații.

Primar, (ss) *S. Kavallioty*

Secretar, (ss) *I. Maniu*

No. 870/1926

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu art. 8—14 din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătoarei, se aduce la cunoștința generală că dreptul de vânat asupra teritoriilor de vânat ale comunelor Cuci și Petrilaca, jud. Turda, se dau în arendă prin licitație publică verbală pe timp de 10 ani cu începere dela 1 Ianuarie 1927.

Zilele de licitație sunt:

1. În comuna Cuci la Primărie în 23 Februarie 1927, ora 10 a. m.

2. În comuna Petrilaca la Primărie în 25 Februarie 1927, ora 10 a. m.

Doritorii de a lua parte la licitație sunt obligați a prezenta autorizație prescrisă de art. 13 din legea vânatului.

Prețul de strigare: Cuci, 500 lei; Petrilaca, 2000 lei.

Condițiunile se pot vedea zilnic la biurul notarial între orele oficioase.

Prezenta licitație se face în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Cuci, 19 Ianuarie 1927.

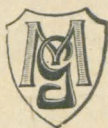
Notar, (ss) *Abrahami*

Publicațiunile oficiale se plătesc cu anticipație, socotite câte 3 lei cuvântul

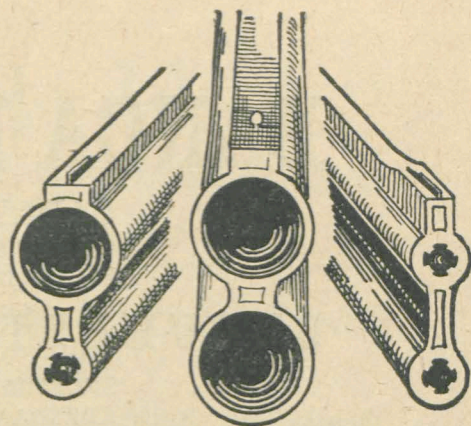

Gebrüder Merkel
Gendehre

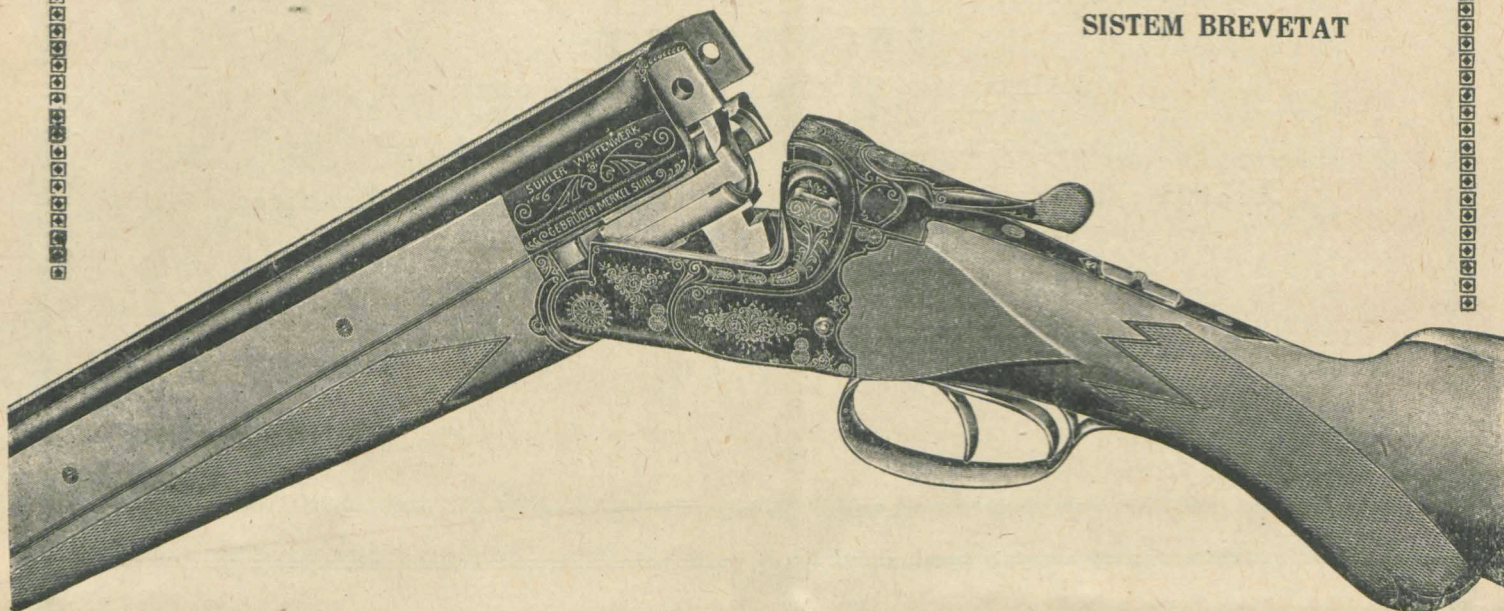
FONDATA IN 1898

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock :

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor ;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele :

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputeate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DE PLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII: Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

AGRONOM

Cu titlu academic (etate 41 ani)
cu practică îndelungată în agri-
cultură, industria agricolă și ocro-
tirea vânatului mare, caută post de
încredere la moșie sau industrie.

A se adresa la „UNIUNE“

DE VÂNZARE

Cățea cu pedigree din rassa Kleinmün-
sterländer (seamnă cu setterul englez, însă
ceva mai mică) ascultătoare, face down la
semn sau comandă, caută bine, bună appor-
teură, pasionată la baltă. Cățeaua este pro-
prietatea d-lui Otvös Balázs și se găsește
la d-l Ladislau Struhar, Carăi, jud. Sălaj,
la care rugăm a se adresa. Prețul 34.000 lei.

ARMĂ DE VÂNĂTOARE

F. JÄGER & Co.

Hammerless, cu 2 rânduri de țevi cal. 12, dintre cari unul lung
de 76 cm., choke și full-choke, pentru distanțe mari, și un rând de
65 cm., lissă și demi-choke, răspândind alicele, ideală pentru pre-
pelițe și sitar. Cu țevile lungi arma cântărește 3.150 kgr., iar cu
cele scurte numai 2.910 kgr. Ambele rânduri de țevi posedă certi-
ficatul de încercare al standiului oficial de încercări Halensee, ob-
ținând cele mai înalte predicate. Arma este frumos gravată cu scene
de vânatoare, este lucrată cu renumitul inchișător Simson-Jäger,
și este de o soliditate extremă, putând rezista în același timp ce-
lor mai formidabile încălețuri de pulbere fără fum. Prețul armii
impreună cu o cutie de piele fină, după model din străbătăte, cu
inculetoare și frumos capitonată cu postav, este de 19.000 lei, iar
fără cutie costă 17.000 lei. :: :: :: :: :: ::

A se adresa: C. RISKE, str. Nic. Bălcescu, 45 (fostă Primăverei)
BUCUREȘTI

De Vânzare

Armă hammerles, cal. 16, foarte fină. Țevi
din cel mai fin oțel damasc, încercate pentru
iarbă fără fum. Garnitura gravată artistic,
pat englezesc fără pistol. Piedică de sigu-
ranță laterală. **Tir excelent.** :: :: ::

PREȚUL 12.000 LEI

A se adresa la „Uniune“

„D A N U B I U L“

ȘANTIERELE ȚARII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI
NAVALE ȘI METALURGIE * SOCIETATE ANONIMA * BRAILA

CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE

CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE
REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAȚ UNIVERSALĂ
TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FEȚIONAREA SPECIALĂ A CORPURILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

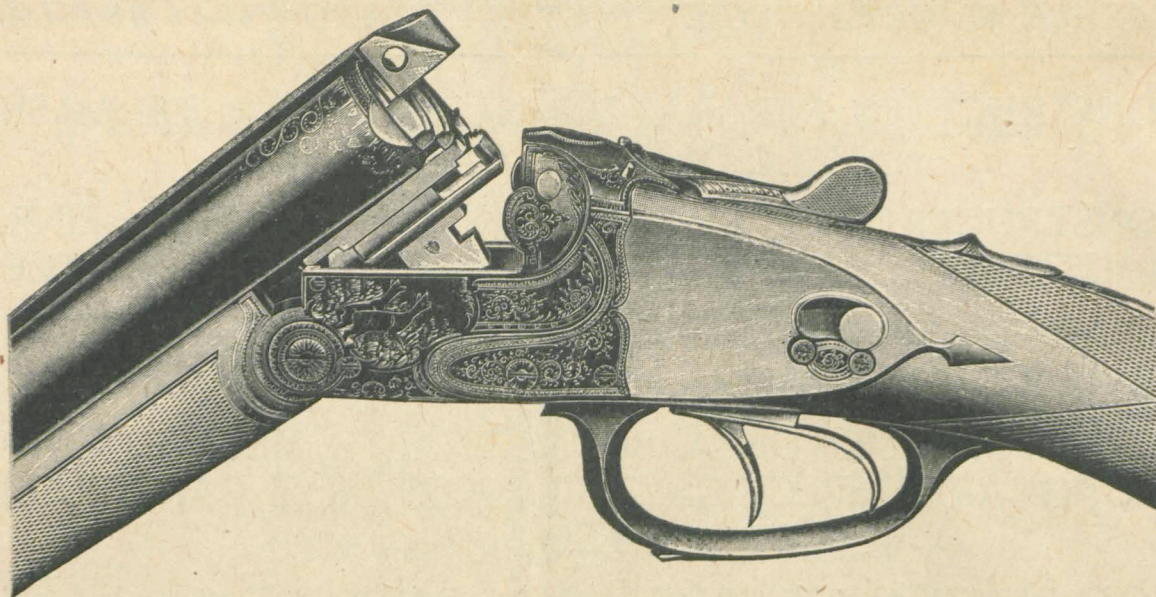
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efactor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE».

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$ " 3.000 " "

$\frac{1}{4}$ " 1.750 " "

$\frac{1}{8}$ " 1.000 " "

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceea cărora vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI